

თემო ჯავახი
TEMO JAVAKHI

TEMO JAVAKHI

MIRRORRIM

თემო ჯავახი

MIRRORRIM

თანამედროვე ხელოვნების რეტროსპექტიული გამოფენა • Retrospective Exhibition of Contemporary Art

თემო ჯავახი
TEMO JAVAKHI

MIRRORIM

თანამედროვე ხელოვნების რეტროსპექტიული გამოფენა • Retrospective Exhibition of Contemporary Art

საქართველოს კულტურისა და
ძეგლთა დაცვის სამინისტრო
Ministry of Culture and Monument
Protection of Georgia

სონეტი ოქროს თევზებისათვის (კინო „ვიდეო“ ეტიუდი) 1974 წ.
Sonnet for Golden Fish (Movie Video - Etude) 1974

დაიბადა 1951 წელს კახეთში. 1968 წელს გახდა თბილისის თეატრალური სასწავლებლის, ხოლო 1970 წელს – ვ. ანჯაფარიძის სახ. კინო სახელოვნებო სასწავლებლის სტუდენტი. 1971 წელს, სწავლის პარალელურად, ჩააბარა თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში მისაღები გამოცდები. თემურ ჯავახიშვილი არის თბილისის მარიონეტების სახელმწიფო თეატრის ერთ-ერთი დამაარსებელი – მსახიობი, მხატვარი, პოეტი და რეჟისორი. 1976 წლიდან - აქტიურად მონაწილეობს რესპუბლიკურ და საერთაშორისო გამოფენებში. 1983 წლიდან დაიწყო აქტიური მუშაობა თანამედროვე ხელოვნების (Contemporary Art) მიმართულებით. თუ გადავხედავთ ამ სფეროში თ. ჯავახიშვილის მუშაობის განვითარების ხაზს და გავითვალისწინებთ როგორც ქართველ, ისე უცხოელ ხელოვნებათმცოდნეთა, კრიტიკოსთა და კურატორთა აზრს მისი შემოქმედების შესახებ, აღმოვაჩინოთ - რომ, ის უმეტეს შემთხვევებში, უარყოფს დადგენილ კლიშეებს და ერიდება „გაკვალი“ გზით სიარულს; უარყოფს ერთსახოვან მხატვრულ სტილისტიკას და შეგნებულად უთავსებს, სხვადასხვა თემატიკის ხელოვნების ნაწარმოებს შესატყვის მხატვრულ ფორმასა და კონტექსტუალურ სტრატეგიას.

აი, როგორ განსაზღვრავდა თ. ჯავახიშვილის შემოქმედებას 1990 წელს მისი მეგობარი, შესანიშნავი მხატვარი, პოეტი და კრიტიკოსი (ამჟამად გარდაცვლილი) კარლო კაჭარავა: „ხელოვანმა მიაგნო სხვადასხვა მრავალფეროვან მხატვრულ მასალათა, ფხვნილოვანი გრუნტის (გამომწვარი მიწის, დაფხვნილი ქვის, ცემენტის, ქიმიური პიგმენტების) და კონკრეტული პოეზიის ერთობლიობათა უნივერსალურ ნაერთს, რომელიც ძალადაუტანებლადაა შეხამებული სხვადასხვა კულტურულ, ინფორმაციულ და კონცეპტუალურ გამოცდილებასთან. აღსანიშნავია, რომ - თ. ჯავახიშვილის ორიგინალური ხელოვნება, როგორც სათანადოდ შეუსწავლელი ტენდენციების საინტერესო ევოლუციის ნიმუში (განსაკუთრებით კი ნამუშევართა ის სერია, რომელშიც იკითხება „ახალი გეომეტრიზმისა“ და კონცეპტუალიზმის ნიშნები), ძალზე მონუმენტურია და, ამავე დროს, თანამედროვე ქართული ავან-გარდის უმნიშვნელოვანესი ნიმუშია.“ 1991 წლის შემოდგომაზე მოეწყო მხატვრის მეორე პერსონალური გამოფენა სახელწოდებით „ლეტრიზმი“, რომელიც უკავშირდება დამწერლობას. გამოფენილ ნამუშევრებში გამოყენებული იყო, როგორც ქართული და სხვა უცხოური ანბანები, ისე სხვადასხვა დამწერლობითი ნიშნები და კონცეპტუალური ტექსტები. ასევე მორბეს ანბანის გრაფიკული ნიშნები „ინტიმური პოეზიისა“ და კომუნიკაციისათვის. დროის ამავე მონაკვეთში იქმნება თ. ჯავახიშვილის მინიმალისტური, ვიზუალური და კონკრეტული პოეზიის ნიმუშები, რომელთა უმეტესობა გამოყენებულია ვიზუალურ მხატვრულ ობიექტებში.

ზოოოოოოოოოოო	განმარტოვების ზონა	ნააააააააააააააააა
ზოოოოოოოოოოო	განმარტოვების ზონა	ნააააააააააააააააა
.....	საუბარი	.....
ზოოოოოოოოოოო	განმარტოვების ზონა	ნააააააააააააააააა

ცნობილი პოეტი, გაზეთ „ალტერნატივას“ და ჟურნალ „ახალი საუნჯის“ რედაქტორი, შოთა იათაშვილი ასეთ აზრს გამოთქვამს თ. ჯავახიშვილის პოეზიასთან დაკავშირებით: „...მისი ლექსი ვიზუალურ მხატვრულ ობიექტებში გამოიყურება, როგორც „ლენდ არტული“ სივრცე, ხოლო მისი რამოდენიმე, ერთმანეთთან შეცემენტებული, სიტყვა, რომელიც თავისი არსით ხან ეგზისტენციალური შეძახილია, ხან კი - გამოცდილებითა და ტკივილით გაჯერებული დუმილი, შეიძლება ითქვას, რომ ქართული თანამედროვე პოეზიის ერთ-ერთი გამორჩეული ფენომენია.

ის მართლაც კარდინალურად განსხვავებული და ორიგინალურია, რადგან მან ქართულ თანამედროვე პოეზიაში მინიმალისტური ლექსის სრულიად სხვა რაკურსი და გაგება მოიტანა. თ. ჯავახიშვილი არ იყენებს არც აღმოსავლური პოეზიის (ჰაიკუ, ტანკა) და არც რომელიმე სხვა მიმდინარეობის მხატვრულ ფორმებს არც წაბაძვით და არც პირობითი ან ფორმალისტური სახით. ის გაურბის სხვა პოეტებისათვის დამახასიათებელ ჩვეულ ეპითეტებსა და მსუყე ფრაზებს. პირიქით, თემო თითქოს აშრობს, აღვინებს საკუთარ ცნობიერებაში არსებული ლექსის პირველად ვარიანტს, აცლის მას „ხორციან მასას“ და რითმიან კუდებს, კარკასზე კი ტოვებს პოეტური სკულპტურული ფორმის მხოლოდ იმ ნაწილს, რომელშიც მკითხველმა იმ პირველადში არსებული მთავარი უნდა ამოიკითხოს.“

თ. ჯავახიშვილის შემოქმედებაში დიდი ადგილი უკავია როგორც თეატრს, ისე პერფორმანსს. აი, რას წერს 1994 წელს თეატრმცოდნე გიორგი ხართოლანი მისი პერფორმანსის „P.S“-ის შესახებ: „წარმოდგენა „პოსტსკრიპტუმი“, რომლის ავტორი, რეჟისორი და მხატვარია ბატონი თემო ჯავახიშვილი, შეიძლება, თამამად ითქვას, რომ ქართულ თეატრალურ აზროვნებაში პირველი ექსპერიმენტული პერფორმანსია ავანგარდული თეატრის ესთეტიკის დასამკვიდრებლად, რაც ტემშარიტად წინ გადადგმული ნაბიჯია ქართული თანამედროვე თეატრალური ხელოვნების განვითარების გზაზე.“

რაც შეეხება ქართული ვიდეო არტის დამკვიდრებას, ამის შესახებ აზრს გამოთქვამს ვიდეოს იაპონელი მკვლევარი და კურატორი კეიკო სეი: „ოთხი დღის განმავლობაში ვნახე ყველა ქართული ვიდეოარტი, რომელთა შორის გამოვარჩევ თ. ჯავახიშვილის 1993-94 წელს შესრულებულ „აბრეშუმის კაცს“, რომელიც ქართული ვიდეო არტის კლასიკაა. ეს არის შესანიშნავი და არაჩვეულებრივი ნაწარმოები, როგორც აზრობრივად, ისე ტექნიკურად. ალტაცებული ვარ და ძალიან მომწონს ეს ყველაფერი: ის, თუ, როგორ იწყება მუნჯი ანიმაციით. თანდათან, როგორ ვითარდება და მთლიანდება სხვადასხვა ვიდეოთა კოლაჟი. მისი ფაქტურა და მასში ჩართული უღერადობა, კონკრეტული პოეზია და კონცეპტუალური ტექსტები. მინდა ვაღიარო, რომ, რომ არ ვიცნობდე ამ ვიდეო არტის ავტორს, ნაწარმოების მაღალი ემოციური და ენერგეტიკული მგრძნობელობა მაფიქრებინებდა, რომ ეს ნამუშევარი შექმნა ოცი წლის ახალგაზრდა მამაკაცმა, რომელიც ფრუსტრირებული და იმედგაცრუებულია საქართველოში არსებული რეალობით. რა თქმა უნდა, არ ვგულისხმობ ხელოვანის პროფესიონალურ მხარეს. თანაც, ძალიან დიდი სურვილი მაქვს და ვიმედოვნებ, რომ ეს ვიდეო ნაწარმოები, თავისი ორიგინალობისა და მაღალმხატვრული ღირებულების გამო, წარდგეს შესაბამისი მაღალი კატეგორიის საერთაშორისო ფესტივალებზე და ბიენალებზე, რასაც ის ნამდვილად იმსახურებს.“

კეიკო სეი,
4 აპრილი, 2003 წელი

The artist – Temur Javakhishvili

He was born in Kakheti region in 1951. In 1968 he entered Tbilisi Theatrical Institute and in 1970 he became a student at V. Anjapharidze Cinema Art School. At the same time, he enrolled in Tbilisi State Academy of Arts. Five years after graduation from the Academy of Arts, he started his career as the director and one of the co-founders, actors and artists of Tbilisi State Marionette Theatre. Since 1976 he has actively participated in exhibitions of visual art. In 1983 he started intensive work in the field of contemporary art. Development of the artist’s work in contemporary art as well as the opinions of outstanding local and international theatre theorists, art critics and curators show that T. Javakhishvili tends to reject some well established clichés and avoids taking the “paved” path. He does not accept homogeneous artistic stylistics and combines various works of art, artistic forms and contextual strategies. As early as 1990, his friend, the great artist, poet and art critic Karlo Kacharava (r.i.s.) said: “T. Javakhishvili discovered a combination of universal compound of a wide variety of materials (powdery soil and burnt land, cement, vegetation, chemical pigments, etc.) and created graphical poetry integrated with different cultural, informational and conceptual experiences. It should be noted that T. Javakhishvili’s original art, as the sample of evolution of unexplored trends (especially the series of works that reveal signs of “New Geometrism” and Conceptualism) is monumental and represents the most important examples of the Georgian avant–garde.”

Zoooooooooooo	Izolation zone	ooooooooooooone
Zoooooooooooo	Izolation zone	ooooooooooooone
.....	Phone	.....
Zoooooooooooo	Izolation zone	ooooooooooooone

In autumn 1991 the artist devoted his second exhibition “Lettrism” to written language, applying Georgian as well as foreign alphabets, various written signs, conceptual texts, totemic signs of different ages and graphical equivalent of Morse code as the intimate language for intimate topics. In the same period, T. Javakhishvili created his minimalistic, visual and graphical poetry samples, most of which are used for visual art-objects. Shota Iatashvili, the famous poet and the editor of the literary newspaper “The Alternative” and the magazine “The Akhali Saunje” admits: “Temo’s poem within its visual artistic objects looks like a “Land Art Space“ while words cemented to each other is a phenomenon of the Contemporary Georgian poetry. T. Javakhishvili is a truly distinguished Georgian artist, since he introduced different perspectives and understanding of an artistic minimalism in poetry. He uses neither oriental poetry experience (Haiku, Tanka) nor any other artistic form. He does not imitate any conventional formal style. He avoids using the epithets and rich expressions characteristic of some other poets. On the contrary, it seems as if he “dries out” the first draft of a poem which exists in his consciousness, then strips away the “fleshy” part and rhythmic tails, thus leaving only the part on the frame in which a reader reads the essential of the primary.

Both theatre and artistic performance play an equally significant role in his art. This is what George Chartolani, the famous theatre critic, writes about his performance “P. S“ in 1994: “The performance “Postscript”, is an experimental performance to establish avant-garde theatre aesthetics in the Georgian artistic thinking, which is truly a step forward on the way of renovation of the Georgian Theatre.”

As for the establishment of video art in Georgia, Keiko Sei, the Japanese artist and curator, says: “I saw all the Georgian video-art installations and I would like to mention about the “Silk Man” created by T. Javakhishvili in 1993-1994, which represents a classic Georgian video art. It is excellent and extraordinary, in terms of both conceptual and technical approach. I like it very much: it starts with a silent animation, then a variety of video art collages gradually developed and united. I like its texture, sound, graphical poetry and conceptual texts. I would like to admit that if I had not known the author of this video art, I would think that due to its highly energetic and emotional sensitivity, the installation was created by a twenty-year-old young man, who is disappointed and frustrated in Georgian reality. I want to express my hope and wish this video installation to be displayed at the top festivals and biennales, that, I believe, it definitely deserves.”

Keiko Sei,
April 4th, 2013

თემო ჯავახის (ჯავახიშვილის) არტი

თემო ჯავახი ქართული არტის გამორჩეული ფიგურაა თავისი მრავალფეროვანი ექსპერიმენტებითა და ადგილობრივ კონტექსტში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებული, მუდმივად ორიგინალური, მხატვრული რეაქციებით.

მის შემოქმედებით ბიოგრაფიაში წარმოდგენილია ფერწერა, გრაფიკა, ფოტოგრაფია, მხატვრული ობიექტები, სიტყვა-ობიექტები, ტექსტისა და გამოსახულების სინთეზი, პერფორმანსი, ვიდეო არტი, ინსტალაცია და სხვა. უპირველესად, მისი სახელი ასოცირდება ფაქტურული ზედაპირების მქონე აბსტრაქტულ ობიექტებთან, რომლებიც სურათის მსგავსი ფორმატის ნამუშევრებია და არქიტექტურული ზედაპირების მოტივებზე ვითარდება მასალების ფაქტურის (გრუნტის აგებისას გამოიყენება ცემენტი, გამომწვარი მიწა, ქვის ფხვნილი და სხვა ქიმიური პიგმენტები) და ზედაპირის რელიეფური „ხნულებით“ დამუშავების აქცენტებით. ამ ტიპის ნამუშევრების ხასიათი პრეისტორიული გამოსახულებების ბუნებრივად შემორჩენილი „ანაბეჭდების“ და არქეტიპული მოტივების ასოციაციას იწვევს, მათი განმსაზღვრელი აქცენტი კი დამწერლობისა და ანბანის თემით აღინიშნება. 1991 წელს თემო ჯავახის პირველი პერსონალური გამოფენა სწორედ ამ კონცეფციაზე იყო აგებული. მისი სათაური „ლექტრიზმი“ ერთდროულად აღნიშნავდა როგორც ცნობილი მოდერნისტული მიმდინარეობის გამოცდილებასთან კავშირს, ისე ამ გამოცდილების თავისებურ გადახრებას. ფაქტურულ ზედაპირებზე ამოკვეთილი ნიშნები, ცალკეული ანბანების ასოები, კონტექსტუალური ტექსტები, ციფრები, კარტოგრაფიული სილუეტები, სიმბოლური გამოსახულებები – ერთგვარი შიფრის ვიზუალურ სისტემას ქმნიან, სადაც (ზოგიერთ შემთხვევაში) კონკრეტულ შინაარსს არ აქვს მნიშვნელობა. ეს შიფრი, ზოგადად, ისტორიის, გამოცდილებებისა და ცოდნის კოდებს უკავშირდება. ამ მიმართულების ნამუშევრებიდან აღსანიშნავია მორზეს ანბანის თემაზე აგებული „აბრაამის მოდგმა“ და „მთავარი ლოცვა“, სადაც ნეიტრალურ ფონზე შიფრით გამოსახული ტექსტი, ზოგადად, ადამიანური, ანდა კულტურის ისტორიის სიმბოლურ გამოსახულებად იქცევა. თემო ჯავახის ერთ-ერთ ცნობილ ნამუშევარში (“ჩ”) თვითპრეზენტაციის არტისტული ფორმაც ანბანს უკავშირდება: ავტოპორტრეტზე აღბეჭდილი ხელოვანის დგომის მანერა, რუსული “ჩ” – ს გრაფიკულ იმიტაციას წარმოადგენს. ნეიტრალურ თეთრ ფონზე შავი კოსტიუმით, შავ-თეთრი ლაკონური გამოსახულება, ერთდროულად აჩვენებს პერსონალურად არჩეულ განმარტობასაც და სოციალურ სივრცეში საკუთარ „უადგილობასაც“, ერთგვარ კონფლიქტს არსებულ სისტემასთან, რაც ინტროვერტულ თვითჩარჩავებაში გადადის. თუმცა, აქ შემოდის საგნებით კონკრეტული თემებიც, როგორცაა მოქმედი ბიუროკრატიული სისტემა და მისი გულგრილობა-განურჩევლობა არტისტული სამყაროს მიმართ.

თემო ჯავახის აქცია „ბულ-ბულიონი“ (ეროვნული გალერეა. 1991 წ.) ლინგვისტური თამაშების სერიიდან, სწორედ, არტ-სივრცის იგნორირების თემას უკავშირდებოდა და აბსურდისა და ირონიის გადაკვეთით აჩვენებდა კომუნიკაციის პრობლემას: ექსპერიმენტული პოეზიის წაკითხვის შემდეგ ავტორმა ტექსტები ნაკუწებად აქცია და ბოსტნეულთან ერთად მოხარშა ბულიონში. კომუნიკაციის პრობლემა უფრო გამძაფრებულია ვიდეონამუშევარში „აბრეშუმის კაცი“ (1994 წ.), სადაც გაუცხოების ეგზისტენციალური დრამა სისტემის ძალადობისა და ფსიქოლოგიური დაძაბულობის ფონზე მძაფრი ვიზუალური გზავნილით არის გადმოცემული. თბილისის ისტორიის მუზეუმში, ქარვასლაში, 2003 წელს ჩატარებული ვორქშოფის ფარგლებში ეს ვიდეო ერთ-ერთი მთავარი დისკუსიის თემა გახდა. ვიდეოარტის მკვლევარმა და კურატორმა, კეიკო სეიმ, მას ქართული ვიდეო ხელოვნების კლასიკა უწოდა: „...ეს არის რაღაც არაჩვეულებრივი... ტექნიკურად და შინაარსობრივად ძალიან კარგად გაკეთებული: შინაარსი, ფაქტურა... როგორ იწყება საერთოდ... სრულიად მუნჯი ანიმაციით და შემდეგ კი... როგორ ერთვება მასში ტექსტი, მუსიკა, ზღერადობა. ისეთი შეგრძნება მაქვს, თითქოს ეს ოცი წლის ახალგაზრდა ბიჭის ნამუშევარია. არ ვგულისხმობ ნამუშევარის პროფესიონალურ ხარისხს, მხედველობაში მაქვს საკმაოდ ძლიერი ემოციურ-მგრძნობელობითი მხარე... და რომ არ ვიცნობდე ავტორს, ვიფიქრებდი, რომ ეს ასეცაა. ის, თითქოს, ფრუსტრირებული და იმედგაცრუებულია საქართველოს პოლიტიკური და, ზოგადად, ცხოვრებისეული საკითხებით. ვფიქრობ, რომ ეს არის გაკეთებული იმ ადამიანის მიერ, ვინც ცდილობს თავისი ენერჯია ჩადოს რაღაც სხვაში...“ (კეიკო სეიმ, 2009.4.4.). დრამატიზმი განსაკუთრებით ძლიერია ისეთ მინიმალისტურ ფორმაში, როგორცაა თემო ჯავახის შემოქმედების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნამუშევარი „მძიმე“, 1993. ეს არის გრანიტის სკულპტურა – ქეისი ბრინჯაოს სახელურით, რომლის დაძვრაც ადგილიდან თითქმის შეუძლებელია. საკმაოდ მარტივი ფორმა, განსაზღვრული ქვის მძიმე ფაქტურის კომპონენტით, მინიმალისტურად აჩვენებს საქართველოს უახლესი ისტორიის კრიზისული

მომენტის უკიდურეს დაძაბულობასა და სიმძიმეს. ფაქტურებისადმი ინტერესი უფრო გაღრმავებული და განვითარებულია ნამუშევრებში, რომლებიც გარემოს ხელოვნების (Environmental Art) კატეგორიაში შეიძლება მოექცეს. ამ ხელოვანისთვის მნიშვნელოვანია ტრანსფორმაციის პროცესები, იქნება ეს ყინულის დნობა თუ მცენარის განვითარება მარცვლიდან. ორგანული პროცესების მოტივი მოქმედი სამყაროს სიმბოლურ გამოსახულებად იქცა პროექტში „ასტრალური პროექცია“, რომლის ერთ-ერთ შემადგენელ ნამუშევარს წარმოადგენდა ასამბლაჟი „XX საართული“ (N გალერეა. 1998წ.), სადაც დიდი ზომის ტილოზე ბუნებრივი კონდარი იყო წამოზრდილი, ტილოს ამოჭრილ ფრაგმენტში კი მონიტორი იყო დამონტაჟებული ვიდეოკადრით, რომელზეც კიბეებზე ამავალი ნაბიჯები ადამიანის უსასრულო მსვლელობის პროცესს გადმოსცემდა.

ზოგადი კონტექსტის ველი აქ ადამიანისა და სამყაროს ურთიერთობის ვიზუალურ მეტაფორაზე დადის, ხოლო სხვა ნამუშევრებში დამუშავებული ლოკალური კონტექსტის პრობლემატიკა ისევ ლინგვისტურ განზომილებას უკავშირდება.

აქცია-პერფორმანსი „ქართ-ველი“ 1998 წელს ძველ გალერეაში მოეწყო. ტერმინი „ქართველი“ და მისი დაყოფით მიღებული „ქართ ველი“ (ქარების ველი) ნაციონალური იდენტობის განმსაზღვრელ დისკურსს უკავშირდება, სადაც აღნიშნული ქვეყნის პოლიტიკურ-გეოგრაფიული მდებარეობის გამო, ნაციონალობა მუდმივ კატაკლიზმებთან და არაპროგნოზირებად ისტორიულ ცვლილებებთან ასოცირდება.

თემო ჯავახის შემოქმედება იმ პროცესების ნაწილია, რომლებშიც ქართული ვიზუალური ხელოვნების ტრანსფორმაცია მიმდინარეობს, ხდება თანამედროვე ხელოვნების პრაქტიკების გაზიარება და საკუთარ სივრცესთან მიმართებაში მათი დანერგვა. თემო ჯავახი ერთ-ერთი წარმატებული ხელოვანია, რომლის შემოქმედებაშიც საერთაშორისო გამოცდილების გააზრება ჰარმონიულად დაუკავშირდა ქართული თანამედროვე ხელოვნების აქტუალურ თემებსა და მიმდინარე პრობლემატიკას.

ხათუნა ხაბულიანი
ხელოვნებათმცოდნე, თავისუფალი კურატორი
2015 წელი

About Temo Javakhi's (Javakhishvili) Art

Temo Javakhi is a distinguished figure in Georgian Art with his various experiments and constantly original artistic reactions related to current processes in the local context.

In his creative biography, there are: paintings, graphics, photography, artistic objects, word-objects, synthesis of a text and an image, performance, video art, installation and other...

However, his name is associated first of all with abstract objects of textured surfaces. These objects are artworks with a "picture" layout which develop on architectural surfaced motives, focusing on the texture of materials (cement, annealed ground, stone powder and other chemical pigments used for ground structuring) and surface treatment with relief "furrows". Character of artworks of such type triggers associations of naturally preserved "fingerprints" of prehistoric images and archetypal motives. Their determining focus is marked with a script and an alphabet theme.

In 1991 Temo Javakhi's first personal exhibition was based exactly on this concept and its title "Letrism" meant a relationship with the experience of a famous modernist direction and a peculiar understanding of this experience at the same time.

Signs carved on texture surfaces, separate letters of alphabet, figures, cartographic silhouettes and symbolic images create a visual system of a kind of cipher where (in most cases) specific contents does not matter, it is related to the general history, experience and knowledge codes. From artworks of this direction "Abraham's Descendants" and "The Main Prayer" built on the theme of Morse alphabet are noteworthy, where a text displayed with cipher on a neutral background changes into a symbolic image of both human history generally and cultural one as well.

In one of the famous artworks of Temo Javakhi ("Я") an artistic form of self-presentation is also related to the alphabet. The artist's stand manner showed on the self-portrait represents a graphic imitation of the Russian "Я" – with a black suit on a neutral white background. A succinct black and white image shows personally chosen solitude and one's own "irrelevance" in a social space at the same time, a kind of conflict with the existing system which moves into the introverted self-deepening. However, there are also included specific topics such as an existing bureaucratic system and its indifference to the artistic world.

Temo Javakhi's action "Bul-Bulioni" (National Gallery, 1991) from the series of Linguistic Games (In Georgian "Bulbuli" means a nightingale and "Bulioni" is broth) was connected exactly to ignoring art space and showed a communication problem by crossing absurd and irony: after reading experimental poetry, the author tore the texts into pieces and boiled them with vegetables in the broth. A communication problem is more aggravated in video "Silk Man" (1994) where existential drama of estrangement is shown with a sharp message on the background of system violence and psychological tension.

In Tbilisi History Museum Qarvasla, within the workshop held in 2003, this video became the topic of one of the main discussions. A video art explorer Keiko Sey called it the classics of Georgian Video Art: "It's something great! It is done technically and very well: the contents, the texture... and how the text is included in it. How it starts generally... with a completely mute animation and then how the text, the music and the sound join. I have a feeling as if it was an artwork of a twenty-year-old person. I do not mean the professional level of the art-work, I mean the strong emotional-sensitive side... And if I did not know the author, I would think that this video is made by a twenty-year-old young boy who is somewhat frustrated by Georgian political and generally lifetime matters. I would think that it is made by a person who tries to put his energy into something else." (Keiko Sey, 2009.4.4.)

Dramatic nature is especially strong in such a minimalist form as one of Temo Javakhi's important artworks – "Heavy", 1993. It is a granite sculpture – a case with a bronze handle, which is nearly impossible to move from its place. Quite a simple form defined with a heavy stone texture component shows extreme tension and hardness of a critical moment in the recent history of Georgia.

An interest to textures is deepened and developed in artworks that can be united in the environmental art category. For this artist transformation processes are important, no matter whether it is melting of an ice “pillow” or development of a plant from a seed. A motive of organic processes became a symbolic image of the existing world in the project “Astral Projection” which included an assemblage “XX Floor” (N Gallery, 1998), where on a large size canvas a false oat-grass was growing. In the cut fragment of the canvas there was a monitor installed with a video shot where steps going up the stairs continued endless possession of a human.

Here the field of a general context goes on a visual metaphor of the relationship between a human and the world. But problems of local context developed in other works are connected to the linguistic dimension again. An action-performance “Qartveli” (“Georgian”) was held in the old gallery in 1998. The term “Qartveli” and “Qart Valley” (the field of winds) made by its division are related to the discourse defining the national identity where, because of the political-geographic location of the mentioned country, nationality is associated with permanent cataclysms and unpredictable historical changes.

Temo Javakhi’s art is part of the processes in which transformation of Georgian visual art is going on, sharing of modern art experiences and their introduction in relation with one’s own space are taking place. Temo Javakhi is one of the successful artists and in his artworks understanding of the international experience is harmonically connected to actual topics of modern Georgian art and current problems.

Khatuna Khabuliani
Art-historian, Independent Curator
2015

სებასტიან პლუო

„ანტკრიზისი მდგომარეობს სწორედ იმ ფაქტში, რომ ძველი კვდება, ახალი კი ვერ იბადება. ამ განუკითხაობაში ავადმყოფური სიმპტომების დიდი სახესხვაობა იჩენს თავს.“

ანტონიო გრამსკი

თემო ჯავახიშვილის ხელოვნების შესახებ

ორი წითელი შხეფის კვალი ატყვია კედელს, რომლის მიმართულებითაც თემო ჯავახიშვილი უშედეგოდ ცდილობს კიდევ ერთი „ფეთქებადი“ ბურთის სროლას. გაბედული რევოლუციური აქტია ჩადებული მომენტში, როცა ვხედავთ მარტივი ვიდეო არტეფაქტის ორ კადრში, როგორ ბრუნდება ბურთი მსროლელის ხელში და მესამე ლაქა უსასრულოდ უჩინარდება. თუ შევადარებთ ამ მოქმედებას ვალტერ ბენიამინის მიერ აღწერილი რევოლუციონერების საქციელს, რომლებიც ქუჩის საათებს ესროდნენ ტყვიებს იმ მიზნით, რათა შეეჩერებინათ მოძველებული პოლიტიკური წესრიგი. თემო ჯავახიშვილის ვიდეო არტი გვიჩვენებს დისფუნქციურ დროის მონაკვეთს, რომელიც კი არ ჩერდება, არამედ განუწყვეტლივ მიდის უკან. ძალაუფლების წინააღმდეგ მიმართული ეს სიმბოლური ჟესტი გადაიქცევა სიზიფეს შრომად, სადაც პოლიტიკური ტრანსფორმაციის სიმბოლური აქტი ჩნდება იმ განუკითხაობაში, რომელზედაც გრემსკი მიუთითებდა. ავადმყოფური სიმპტომი ჩაბუდებულია ისტორიულ – ისტერიული განმეორებების შეყოვნების ეფექტში, სადაც ძალადობა ყოველთვის ხორციელდება სხვა, ძველი ან ახალი, წესრიგის მიერ. ეს კომპარული და შემზარავი გამოცდილება უმწეობის (უძალობის) ერთ-ერთი გამოხატულებაა. განმეორება, სადაც ფეთქებადი ბურთი უკან უბრუნდება თავის მსროლელს, პარადოქსულ კავშირშია განძარცვასთან (საკუთრების დაკარგვასთან). მფლობელი განუწყვეტლივ აცალკევებს საკუთარ თავს ობიექტისგან, ამიტომ ჩამოერთმევა მას უნარი, დაკმაყოფილებული იყოს თავისივე აქტის დანატოვარი შედეგით. ეს აქტი მის ჩამდენსა და ავტორს უკვე აღარ ეკუთვნის, ავტორი აღარ თამაშობს, ის თვითონაა გათამაშებული რეციპიენტის მიერ.

ეს შეკავებული დროის მონაკვეთები უკავშირდება თემო ჯავახიშვილის ნამუშევრების ცენტრალურ იდეას: პროცესისა და ტრანსფორმაციის დიალექტიკურ მცნებას. სურათების სერიაში “ჩ” დამთავალიერებლის მგერის წინაშე დგას არტისტი კირილიცას პოზით თავის „მე“-სთან ერთად. (ჩ – ესაა ასო, რომელიც ცოცხალ სხეულს სტატიკურ ფიგურად აქცევს). კირილიცაზე ჩ პირველი პირის ნაცვალსახელს აღნიშნავს, „მე“-ს. გრაფიკულად ეს ასო სხეულს ჰგავს: მომუჭული მარცხენა ხელი, მეორე ხელი თეძოზე და მარჯვენა მკლავით შემოხაზული მრუდი, მხრების სიგანეზე მყარად გადგმული ფეხები და დაღუნული თავი. ავტოპორტრეტი ტექსტია, დაწერილი კირილიცას იდიომატიური ძალით, რომელიც გემოაღწერილი სხეულის კონფიგურაციას ქმნის. – რამდენიმე წლის წინ ამერიკელმა არტისტმა, რობერტ მორისმა, პატარა ხის ყუთი გააკეთა პაწაწინა კარით, რომელიც წარმოადგენდა ლათინურ ასოს “I”. კარს ვინც გააღებდა, დაინახავდა მხატვრის შიშველ ავტოპორტრეტს, რომელიც კარის გამღებს დაფინებით უმზერდა.

ნარცისისტული მოტივი, რომელსაც საკუთარი თავის ემანსიპაციისათვის ყუთის კარზე გამოსახული ასო სჭირდება, გადაიქცევა ძალადობრივ იდიომად. ხანდახან ნამუშევარი გამოხატავს იმას, თუ როგორ შეუძლია ძალას შეამციროს მოძრაობა, ხანდახან კი პირიქით, ნამუშევარი ამჟღავნებს ტრანსფორმაციის წარმოქმნის (გამომუშავების) უნარს.

TRANS¹ – პერფორმანსია, რომელიც პირველად განხორციელდა თბილისში 1997 წელს. ის გაჩნდა, როგორც რეაქცია გამოფენისა სათაურით „ტრანსკავკასია“, რომელიც – 1998 წლის, თებერვალში

¹ ნამუშევარი “TRANS”- მოგვიანებით წარმოდგენილი იქნა: საფრანგეთში, პარიზში, 2011 წელს გამოფენაზე სახელწოდებით „თარგმანი ერთი ენიდან მეორეზე“ (CNEAI), პარიზი, კურატორი სებასტიან პლუო*; „წერილი ყოველთვის აღწევს დანიშნულების ადგილს“, ESBA TALM Angers and პარტნიორების საგამოფენო სივრცეებში ინტერნეტში, მურიე გაუ გალერეა, ნიუ იორკი; Galerie Leonard & Bina Ellen-ში, კონკორდიას უნივერსიტეტი, მონრეალი, კვებეკი; პარიზის სააგენტო GB-ის გალერეაში.

უნდა განხორციელებულიყო პარიზში და რომლის მიზანიც იყო საფრანგეთში ქართველი არტისტების წარდგენა. თემო ჯავახიშვილი თავიდან მიწვეული იყო იქ, მსგავსი კონტექსტის მქონე საკუთარი ნამუშევრების საჩვენებლად, მაგრამ (მაშინდელი ცალკეული კულტურის მოღვაწეთა „ბრუნვის“ შედეგად) შემდგომში ეს შეთავაზება გაუქმდა. ამ არა კეთილგანწყობილი უცხტის ირონიულ პასუხად არტისტმა გადაწყვიტა, განეხორციელებინა პერფორმანსი TRANS თბილისში, სწორედ იმ საღამოს, როცა „ტრანსკავკასიის“ გამოფენა გაიხსნებოდა საფრანგეთში, თუმცა შეცვალა თავისი აზრი და ექვსი თვით ადრე - 1997 წელს მოხდა ამ პერფორმანსის წარმოდგენა „ძველ გალერეაში“, თბილისში. - თ. ჯავახიშვილმა გამოფენის დასახელების პირველი ნაწილის TRANS-ის მატერიალიზება მოახდინა და სიტყვა TRANS მაგიდაზე დაწერა ღვინის ჭიქებით. ამგვარად, ნამუშევარი ყველას თვალწინ იქმნებოდა სიტუაციის მიხედვით. სანამ ხალხი ჭიქებს იღებდა, სვამდა და იშვიათად აბრუნებდა თავის ადგილზე, სიტყვა ახლებურად ეწყობოდა და იცვლებოდა, როგორც (ხშირად) იცვლება ხალხის აზრი. პერფორმანსის მიმდინარეობის დროს ნამუშევარი ტრანსფორმირდა ისევე, როგორც მისი მიმღებები ანუ დამთვალეირებლები, რომლებიც ადვილს უცვლიდნენ სკულპტურულ ობიექტს პროცესის უტილიტარული ღირებულების მიხედვით. ნამუშევარმა ბუკვალურად და კონცეპტუალურად იმ სიტყვის დეკონსტრუქცია მოახდინა, რომლის აღმნიშვნელიც თავიდანვე ჩამოაცილეს მას. „ტრანს-კავკასიის“ ნაცვლად, შეიძლება „ტრანს“ გამოხატავდეს: „ტრანს-მისიას“ (გადანაცვლებას) ერთი ადამიანისა მეორესაკენ, „ტრანს - ლაციას“ - ერთი მნიშვნელობიდან მეორეში გადასვლას და „ტრანს-პოზიციას“ - გადაადგილებას. მისი მრავალგზის გამეორება იწვევს ერთი კონტექსტიდან და ერთი პერიოდიდან მეორეში ტრანს-ფორმაციის დაუსრულებელ (უწყვეტ) შესაძლებლობებს. თემო ჯავახიშვილის ნაწარმოებები, დანახული (განხილული) ტრანსლაციის თეორიების ჭრილში, ამჟღავნებს იმის იდენტიფიცირების უნარს, თუ ენა - გამოყენების პროცესში (სხეულთან და სხვა ობიექტებთან მიმართების დროს) როგორ ავლენს (ამჟღავნებს) ხოლმე გარდამტეხი მნიშვნელობის მქონე პოლიტიკურ მოვლენებს.

ხელოვნების ისტორიის მაგისტრი. სპეციალისტი ხელოვნების ისტორიასა და თეორიაში EHES-გან და დამოუკიდებელი კურატორი. მისი კურატორობით განხორციელდა მრავალი შესანიშნავი პროექტი: პარიზში, ნიცაში, მონპელიეში, სან ფრანცისკოში, ჩიკაგოში, ნიუ იორკში, მონრეალში და სხვა. კითხულობდა ლექციებს Universite Paris IP antheon Sorbonne, HEAD of Geneva. ასწავლის ხელოვნების ისტორიასა და თეორიას უმაღლეს სკოლაში (l'Ecole Superieure des Beaux – Art da Angers).

სებასტიან პლუო

Sébastien Pluot

«The crisis consists precisely in the fact that the old is dying and the new can not be born. In this interregnum, a great variety of morbid symptoms appears»

Antonio Gramsci

Temo Javakhishvili Art

Two red splashes are already marking the wall on which Temo Javakhishvili is desperately trying to throw a third one. The fearless revolutionary act is trapped since a simple video art if act brings the ball back to the hand of its source in a two shot loop and the third stain disappears, endlessly. If compared with the act of the revolutionary who, as described by Walter Benjamin, were shooting on “public” clocks to stop the old political order, the video is showing a dysfunctional timepiece that never stops but goes backward, forward and backward again. A symbolic gesture against the authority becomes a Sisyphus burden where a symbolic act of political transformation remains in an interregnum as Gramsci stated. The “morbid symptom” resides in the stuttering effect of historical/hysterical repetition where coercion is always provided by another old or new order. This nightmarish uncanny experience is one of powerlessness. The repetition where the ball of painting is coming back to its emissary has to do paradoxically with dispossession. The owner is constantly separating himself from the object and is therefore withdrawn from his ability to be satisfied by the remaining consequences of his act. The action does not belong to its author anymore, he is not playing anymore he is played by the recipient. This suspended time is having to do with a central issue in Temo Javakhishvili’s work: the dialectical notion of transformation and process.

With the series of pictures entitled *Я*, it is a letter that transforms the living body into a static figure. The artist stands in front of the gaze of the viewer with a Cyrillic posture of and I. “Я” in Cyrillic means the person pronoun “I”, the self. The letter is formed by the body: closed left fist, the other hand on the hip drawing a curve with his right arm, legs steadily apart on the floor and head down. The self-portrait is a text written with the Cyrillic idiomatic power that configures the submitted body. Some years before, the American artist Robert Morris did a small wooden box with a tiny door formed by the letter “I”. If one opens the box she/he discovers a naked self-portrait of the artists staring at the viewer. The narcissistic drive claiming for its emancipatory letter is turned into a coercive idiom.

Sometimes, the work demonstrates how power can reduce movement and sometimes the work shows the ability to generate transformation.

*Trans*¹ is a performance first organized in Tbilisi in 1997. It happened in reaction to an exhibition entitled “Transcaucasia” whose aim was to promote Georgian artists in France. Temo Javakhishvili was first invited to show his work in this context but his proposal was later rejected. As an ironical response to this unfriendly gesture, he decided to organize *Trans* in the “Old Gallery” in Tbilisi the same evening as the opening of the “Transcaucasian” exhibition in France. He materialized the first half of the title “Trans” written with glasses of red wine installed on a table. Nothing else was there except the work that consisted in the evolving sculpture/situation. While people were taking glasses, drinking and randomly leaving the empty glass back to the table, the word was reconfigured as well as people’s mind. As the work/opening went on, the work was trans-formed as well as their recipients Shifting the sculptural object to the use value of a process, the

---

¹ The work *Trans* was later showed in the exhibition *A Translation From One Language to Another* in France, 2011, CNEAI, Paris, curator Sébastien Pluot. *A Letter Always Arrive At Its Destinations*, ESBA TALM Angers and at parnter’s exhibition spaces via Internet, Murray Guy Gallery, New York, Galerie Leonard & Bina Ellen, University of Concordia, Montréal, Quebec, GB agency Gallery, Paris.

work was literally and conceptually deconstructing a word whose signifier was suspended to its adjunction that might reflect at the same time trans-mission from one person to another, trans-lation from one meaning to another and trans-ition from one place to another. Its reiteration enables to endlessly envisage its transformation from one context and one period to another.

Considered through the theories of translation, the work of Temo Javakhishvili shows its ability to identify how the use of language - its relation with the body and the other - is revealing crucial political issues.

Hi is an Art Historian Master and Independent Curator. He teaches Art History and Theory at l'Ecole Supérieure des Beaux-Art de Angers, where he directs, with Fabien Vallos, the research program in Translation. He is the co-director of Art by Translation and international program for research and exhibition between Europe and North America. He has lectured at SFAL, Bernard College, Universite Paris Pantheon Sorbonne, HEAD of Geneva. Hi was curator many excellent exhibitions – cities: Paris, Nice, Montpellier, New York, Chicago, Montreal, San Francisco.

Sébastien Pluot

1976 – 2015

ნაწილი და მთელი. ზეთი, ტილო, 90x120
Part of the whole. Oil, Canvas, 90x120

აბსტრაქცია. ზეთი, ტილო, 70x50
Abstraction. Oil, Canvas, 70x50

ნოსტალგია. მუყაო, შერ. ტექნიკა, 50x75
Nostalgia. Cardboard, mix. technique, 50x75

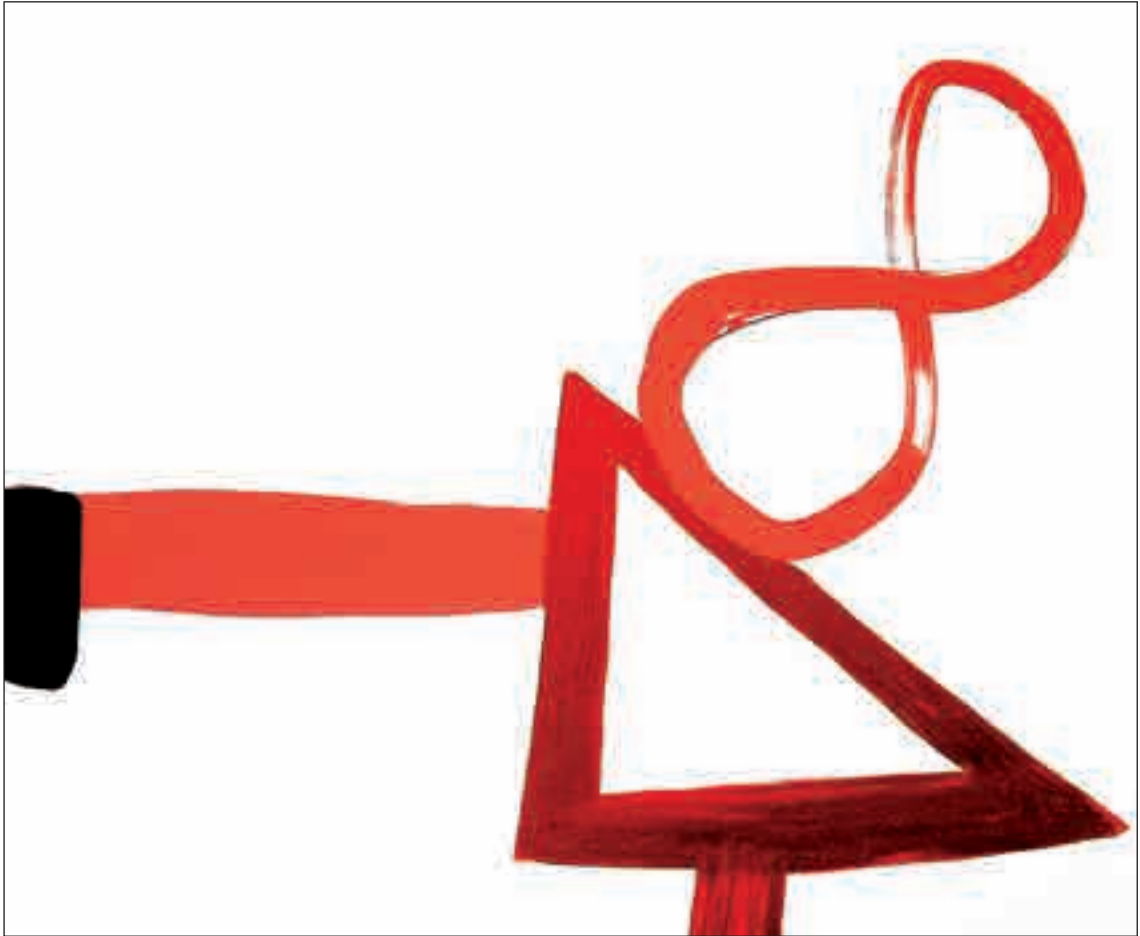

აბსტრაქცია. ზეთი, ტილო, 60x100
Abstraction. Oil, Canvas, 60x100

Heavy blanket. Spring is coming. Heavy blanket.

__ 0_0_ 00 __ 0 0_
000 0_ _000 0_ _0 00
__0 0_ __00 0_ 00_0
0000 00_ 0_00 00
__ _ _ _ _00 00 000
__ 0_0_ 00 __ 0 0_
000 0_ _000 0_ _0 00

მძიმეა საბანი... გაზაფხული მოდის. მძიმეა საბანი.

უსასრულობა. ზეთი, ტილო, 100x120, 2013 წ.
Infinity. Oil, Canvas, 100x120, 2013

უსასრულობა. გეთი, ტილო, 100x120, 2013 წ.
Infinity. Oil, Canvas, 100x120, 2013

თ. ჯავახი. 1964 წ.
T. Javakhi. 1964

სადგურში -
სადღაც ბნელ ქალაქში
ავდრიან ღამით
მატარებელში ავიდა კაცი.
დადო ზურგჩანთა
მაგიდაზე შვილის სურათი
შეიგინა და...
ჩაეძინა.

.

ნეტავ რა სიზმარს ხედავს ეს კაცი ?

*

It happened
At one disgusting night
At the railway station in a darkened city.
A man got on a train
Then he put a rucksack on the floor
And his child's photo – on the table.
He uttered a swearing word and...
Fell asleep.

.

I wonder what is his dream like?

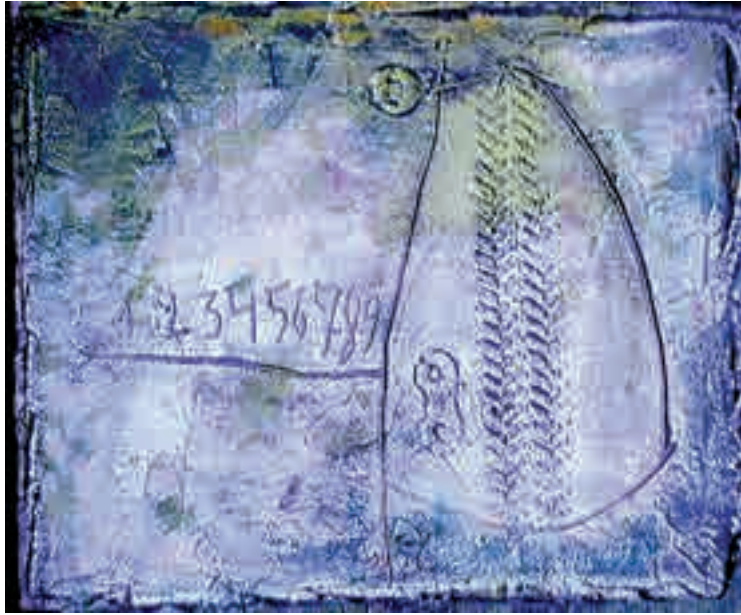

ობიექტი 1. შერ. ტექნიკა, 47x65, 1983 წ.
Object 1. Mix. technique, 47x65, 1983

ობიექტი 2. შერ. ტექნიკა, 90x110, 1983 წ.
Object 2. Mix. technique, 90x110, 1983

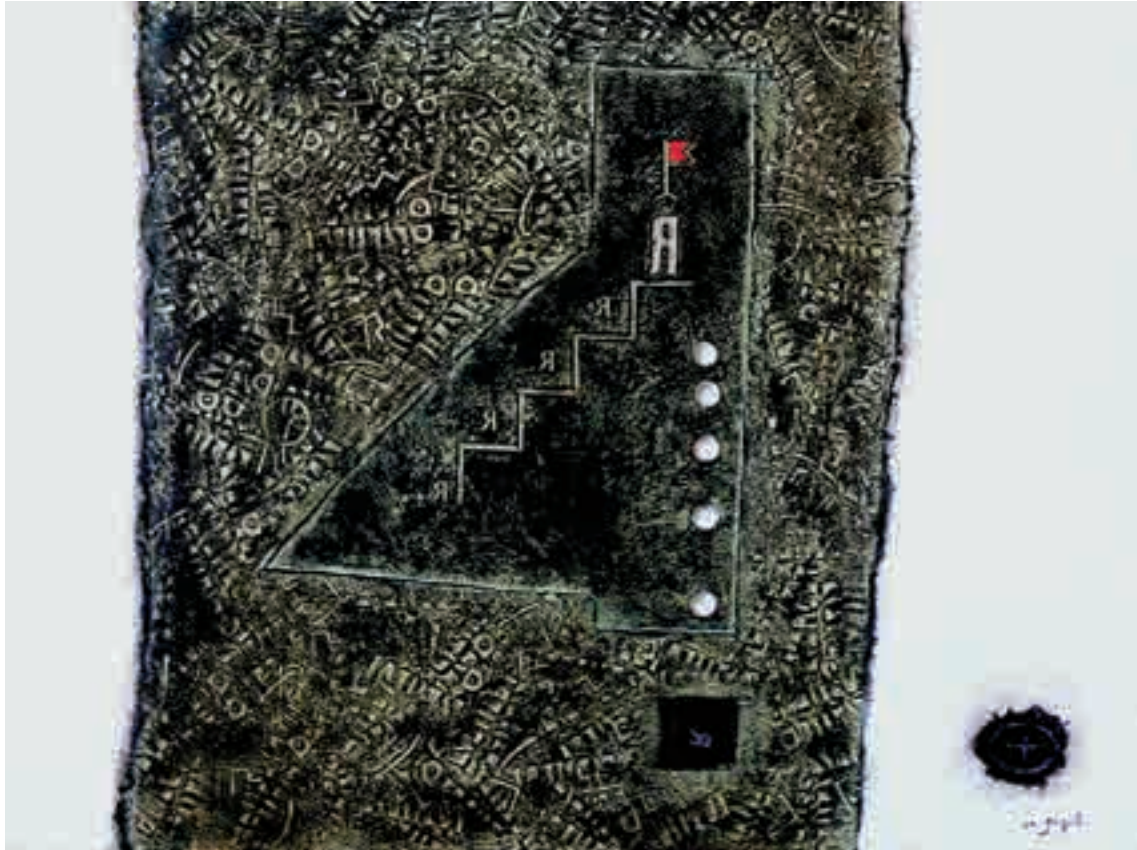
ობიექტი 3. შერ. ტექნიკა, 30x36, 1984 წ.
Object 3. Mix. technique, 30x36, 1984

ობიექტი 4. შერ. ტექნიკა, 26x23, 1984 წ.
Object 4. Mix. technique, 26x23, 1984

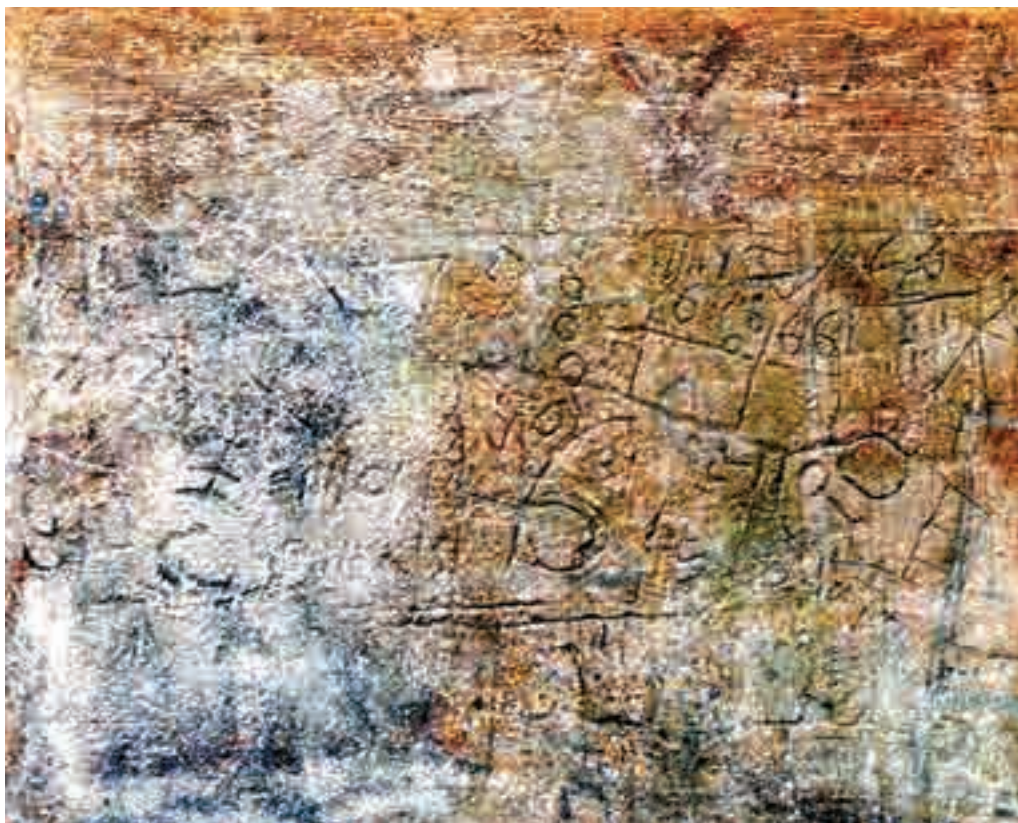
ობიექტი 18. შერ. ტექნიკა, 60x90, 1989 წ.
Object 18. Mix. technique, 60x90, 1989

ობიექტი 17. შერ. ტექნიკა, 60x80, 1989 წ.
Object 17. Mix. technique, 60x80, 1989

ობიექტი 5. შერ. ტექნიკა, 22x28, 1984 წ.
Object 5. Mix. technique, 22x28, 1984

ობიექტი 6. შერ. ტექნიკა, 140x160, 1984 წ.
Object 6. Mix. technique, 140x160, 1984

ობიექტი 8. შერ. ტექნიკა, 70x70, 1983 წ.
Object 8. Mix. technique, 70x70, 1983

ობიექტი 9. შერ. ტექნიკა, 110x90, 1985 წ.
Object 9. Mix. technique, 110x90, 1985

ობიექტი 10. შერ. ტექნიკა, 60x80, 1986 წ.
Object 10. Mix. technique, 60x80, 1986

ობიექტი 11. შერ. ტექნიკა, 60x80, 1987 წ.
Object 11. Mix. technique, 60x80, 1987

ობიექტი 10. შერ. ტექნიკა, 60x80, 1986 წ.
Object 10. Mix. technique, 60x80, 1986

ობიექტი 15. შერ. ტექნიკა, 44X30, 1989 წ.
Object 15. Mix. technique, 44x30, 1989

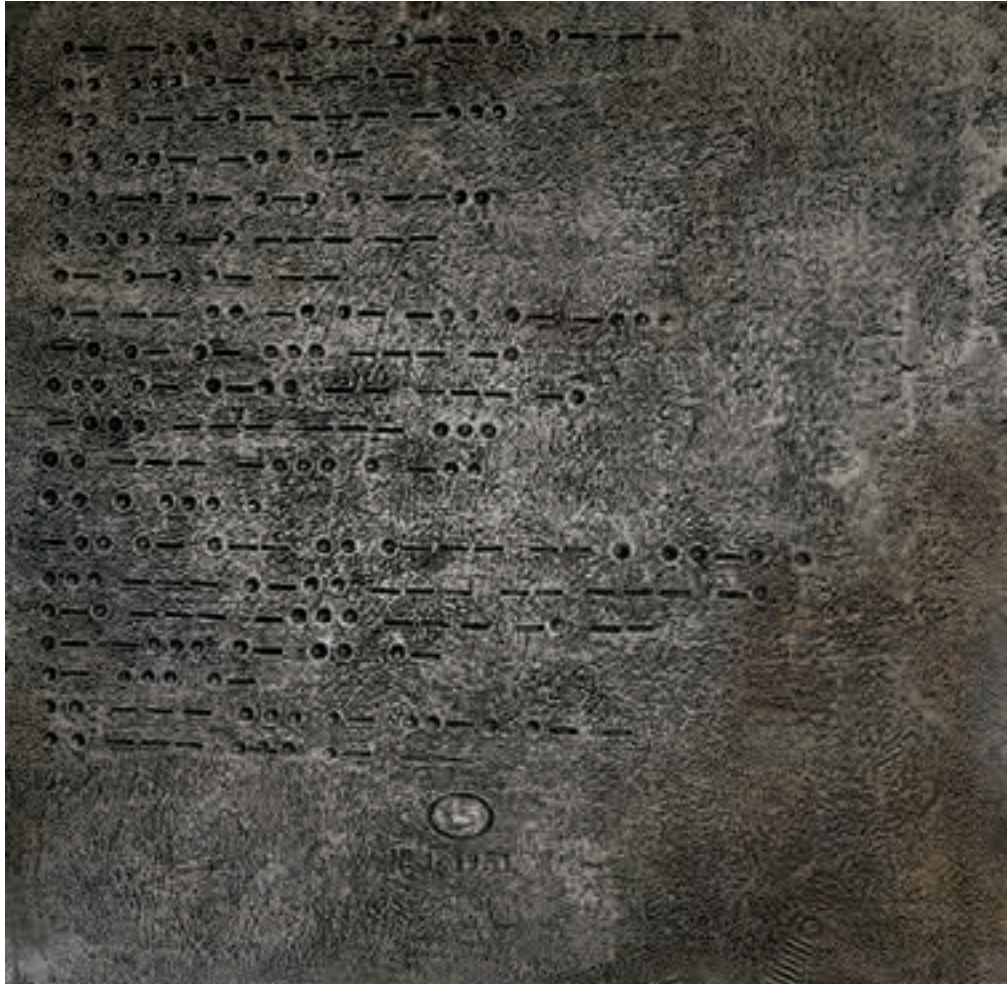
ობიექტი 16. შერ. ტექნიკა, 44X30, 1988 წ.
Object 16. Mix. technique, 44x30, 1988

ობიექტი 16. შერ. ტექნიკა, 44X30, 1988 წ.
Object 16. Mix. technique, 44x30, 1988

ობიექტი 14. შერ. ტექნიკა, 60X60, 1988 წ.
Object 14. Mix. technique, 60x60, 1988

აბრაამის შობდგმა (მორზეს ანბანი). შერ. ტექნიკა, 80x80, 1985 წ.
Abram's descendants (The Morse Alphabet). Mix. technique, 80x80, 1985

მთავარი ლოცვა (მორზეს ანბანი). შერ. ტექნიკა, 80x80, 1985 წ.
The Main Prayer (The Morse Alphabet). Mix. technique, 80x80, 1985

ტექსტი „შევალ მეტროში“ – აქცენტს აკეთებს იმ მოუხელთებელი მღვარის არსებობაზე, რომელიც ერთმანეთთან აკავშირებს ორ სხვადასხვა სუბსტანციას (სიცოცხლესა და მის შემდგომ მდგომარეობას) და მოიაზრება, როგორც მათ შორის არსებული „გზა“, „კარი“, „პორტალი“.

Text “go into the subway in” – focuses on the elusive distinguish existence of the limit, which connects the two different substances (for life and in the aftermath of the situation) and is considered as a – including the – “on the road”, “door”, “Portal”.

4. შერ. ტექნიკა, 70x100, 1989 წ.
4. Mix. technique, 70x100, 1989

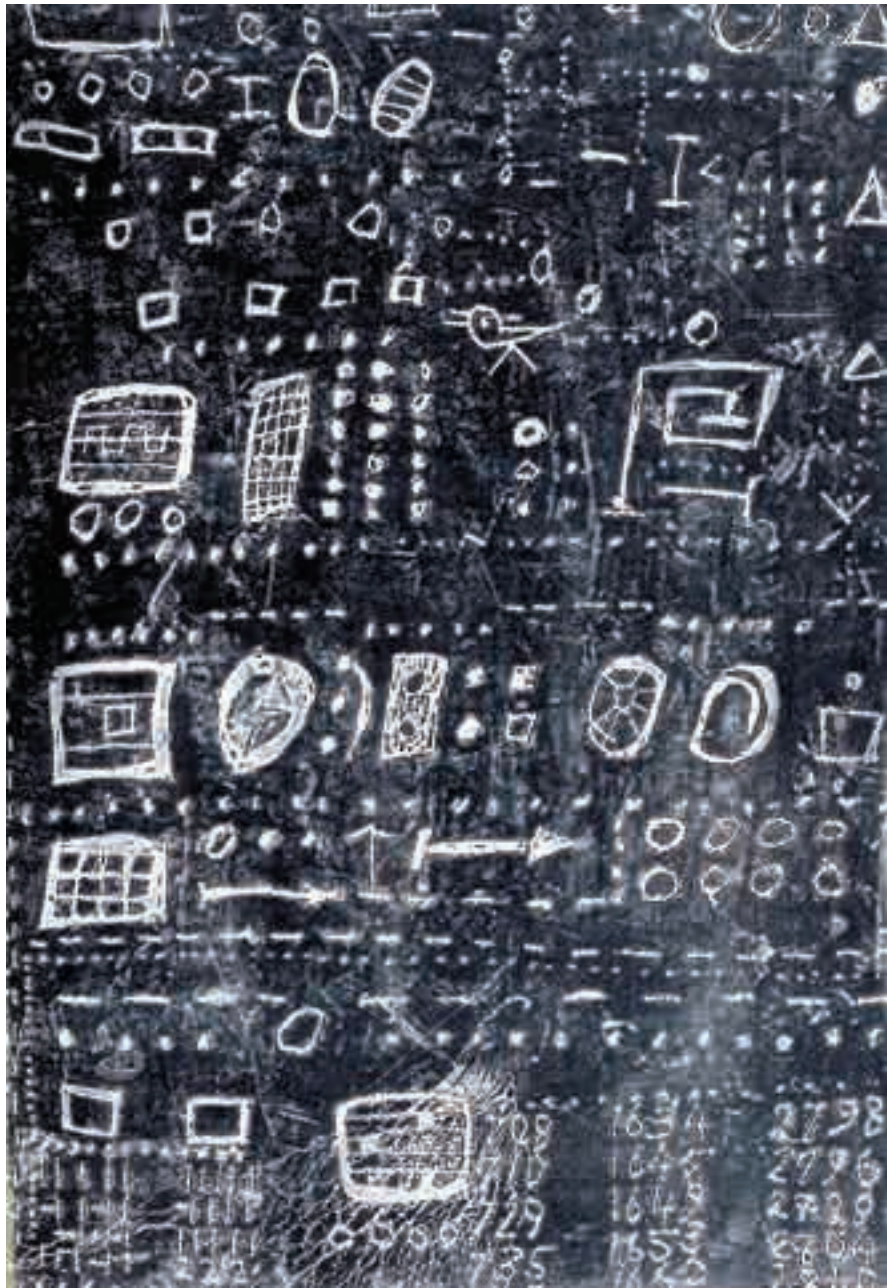

ისტორიის მუზეუმის საგამოფენო სივრცეში „დავთესე“ ხორბალი, რომელმაც იხარა... მაგრამ – ადგილობრივმა ვირთხებმა (როგორც ხშირად ხდება საქართველოს ისტორიის სინამდვილეშიც) იმავე ღამეს, მთლიანად გადათხარეს იქაურობა. ასე, რომ ეს ვირთხები არ არიან ჩემი მეგობრები, თუმცა ისინი არიან ჩემი თანავტორები, რადგანაც ამ შემთხვევაში, მათ შექმნეს ამ ინსტალაციის კონტექსტიც და მეტაფორაც.

თ. ჯავახი
1991 წ. თბილისი. საქართველო

I sowed the wheat in the exhibition hall at History Museum but the local rats destroyed everything that night (as it often happens in the history of Georgia). Of course these rats are not my friends but they are really my co-authors as they have created the context for me installation.

T. Javakhi
1991. Tbilisi. Georgia

ჩქარა...
ჩქარა...
საწოლისაკენ!..
ჩემო ერთგული მეგობრებო...
უიმედო... და წყვეტილო ფრაზებო...
გვითვალთვალებენ...
ჩქარა...
ჩქარა...
საწოლისაკენ!..
საბანი გადაიფარეთ!

Please...
Be quick...
Be quick...
On your way to bed!
My devoted friends...
Hopeless and detached phrases.
We are spied on!
Be quick...
Be quick...
On your way to bed!
*
Hide yourselves under the blanket!

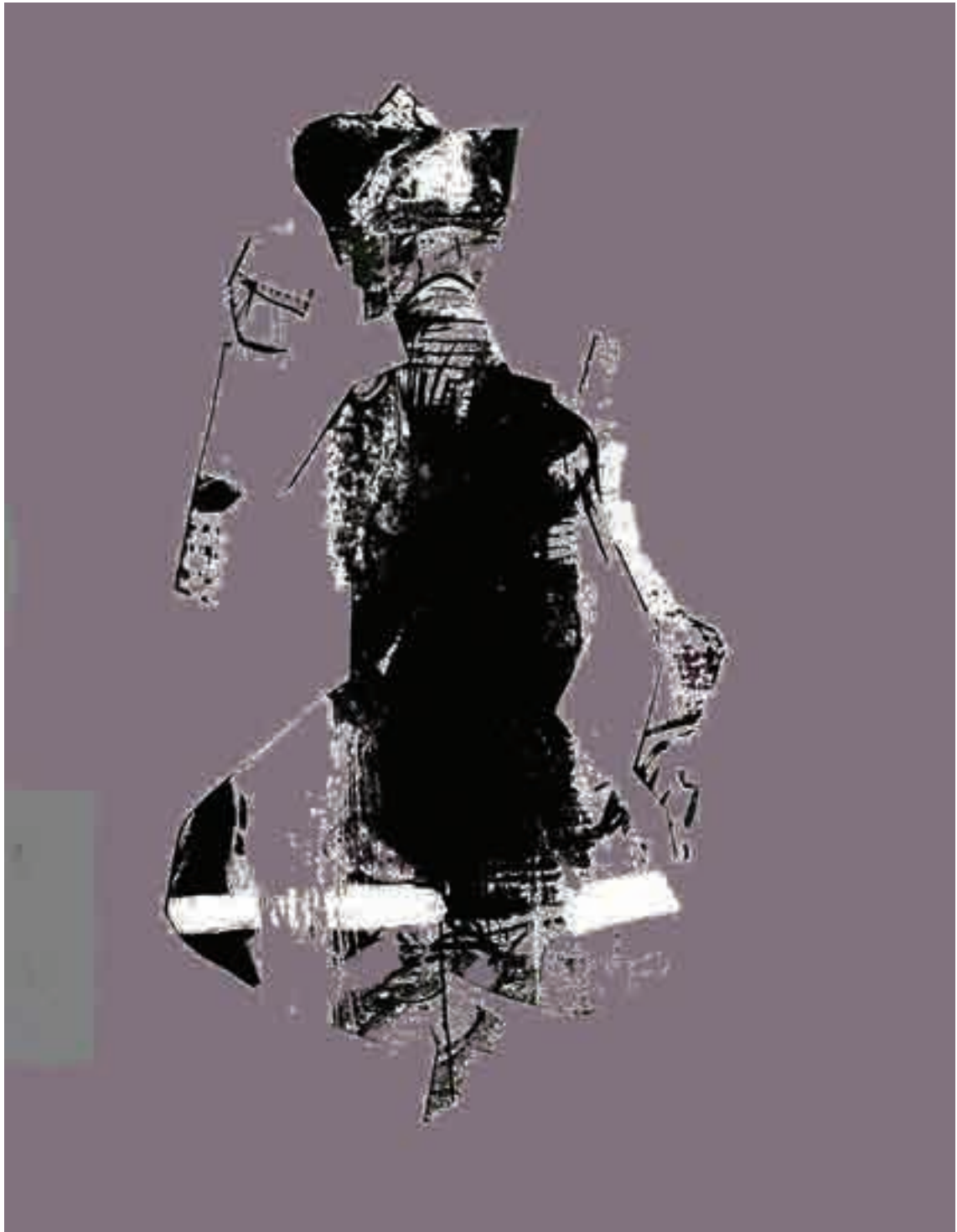
რუსი პოლიტიკოსების ოცნება.
Russian Politican Dreams.

1971 – 2015

თ. ჯავახი. თბილ. სახ. სამხატვრო აკადემია, 1971 წ.
T. Javakhi. Tbilisi State Academy of Arts, 1971

პროექტი „ვეფხისტყაოსანი – მხატვრის წიგნი“ (როსტევანი), 2014 წ.
Project “Vepkhistaosani – Artist Book“ (Rostevani), 2014

ჩრდილის წაშლა. ვიდეო, 1993-94 წ.
Removing Shadow. Video, 1993-94

წავიკითხე საკუთარი ექსპერიმენტული პოეზიის ნაწარმოები. შემდეგ დავჭერი ტექსტი, სადილისთვის საჭირო ინგრედიენტები (ხახვი, მწვანელი, ანბანის ასოები) და მოვათავსე მდულარე ბულიონიან ჭურჭელში. ამის შემდეგ ის შევთავაზე „ყრუ“ რესპოდენტებს, რომელთა პოლიტიკური გავლენაც ხშირ შემთხვევაში აფერხებს დემოკრატიული პროცესების განვითარებას.

ბულ - ბულიონი. ცისფერი გალერეა, თბილისი, 1991 წ.

Bul - Bouillon
Blue Gallery, Tbilisi, 1991

The action “Bul- Bouillon” /broth/ thought a problems caused by communication.
There were read the works of experiment poetry, which was cut and boiled with vegetables. Then the broth was distributed to the spectators.
The word bul-boulli in Georgian means – nightingale.

ქალი და მამაკაცი. ინსტალაცია, 1995 წ.
The Woman and The Man. Instalation, 1995

Tiflis als ob verstorte Tage
lauthals versucht sich der Protest
der schnelle Atem der Geschichte
Angst was uns noch gefangen halt
Zahit und zahit nicht sucht zu gefallen
dab wie wir sind dab wir nicht sind
wo tausend leere Worte flaggen
Kartlis deda verbranntes Geld
Umsonst vergeigtes lari-fari
m. a. W. das was hier
und jetztund hier macht laut wahnschaffen
und doch nur mehr Gott weib warum
blindwutig nichts also vergib es
wer kann der geht wer geht der kommt

M. Huttel

თბილისი თითქოს გაფანტული დღეები ხმამაღლა ცდილობს
რომ აღმოხდეს ისტორიის (მახრჩობელა) ხანგრძლივი და ნაგუბი სუნთქვა
შიში რომელსაც შეუპყრია შეუბოჭავს აღარც კი ითვლის
თავდახრილთა ქანცგაწყვეტილ გაყინულ და უნდობელ მზერას
გამუდმებით გვარწმუნებს რომ ის ვინც ჩვენ ვართ
ჩვენ არა ვართ უნდა მოგვწონდეს ჩვენი თავი ქცევა კაცობა
და იქ სადაც ყელყელაობს ცრუ სიტყვათა ორპირი ქარი
და ქართლის დედის ჩამწვარი ფულის ფუტ-ლარი-ფარის
შავი კვამლი იკლაკნება დროშასავით მაღლა მიიწევს
ის მძვინვარებს ბოლთას არტყამს დააბოტებს წრიულად დადის
ბილწსიტყვაობს ხმამაღალ და ფარისევლურ სიგიჟეს სჩადის
ეჭვჭ დაივიწყე არაფერი და მაინც მაინც ღმერთმა იცის რომ
ვინც რჩეულია არ ეკარება სიბინძურე ცეცხლი და ტყვია
ის ვინც მიდის მოდის კიდევ ნათლისცემით სიბნელეს სძლია

ინტერპრეტაცია: თემო ჯავახი. 2013 წ.

***

ძალღმა დაკარგა კუდი.
დაკარგა ომმა მეომარი.
დაკარგა მეომარმა ცხოვრება.
დაკარგა ცხოვრებამ აზრი.
დაკარგა აზრმა სიტყვა.
დაკარგა სიტყვამ კაცი.
დაკარგა კაცმა ღმერთი.
ძალღმა კი...
კუდი დაკარგა.

***

Lost a dog - its tail.
Lost a war - its warrior.
Lost a warrior - his life.
Lost a life its meaning.
Lost meaning - a word.
Lost a word - a man.
Lost a man - the God.
But a dog lost just a tail.

ცხენი მყავს, უნაგირი მოვერცხლილი მაქვს, წასასვლელი... არა. 1982 წ.
I have a Horse, I Have a Silver Saddle, No Place To Go. 1982

ვიდეო ციკლი „აბრეშუმის კაცი“

ცალკეულ ღირებულებათა გაუფასურება და საქართველოს თვითდამკვიდრების გზაზე გამოვლილი მძიმე პროცესები: შიმშილი, ტერორი, ლალატი, ურთიერთ გაუტანლობა და უიმედობა. განვლილი გზა და უარყოფითი ემოციების კასკადი, თანდათან იცრიცება ძველი ხალიჩის მსგავსად. ქუჩაში მოსიარულეთა ფეხის ხმა, საქსოვი დაზვის მონოტონური რიტმივით მეორდება და ასე იქსოვება – მომავალი. ხალხი თვითონვე ქცეულა იმ ძაფად, რომლითაც ეს ხალიჩა იქსოვება. ეს წარსულია... ეს აბრეშუმის კაცი... ეს კი აბრეშუმის პარკი, რომელიც პოტენციალური ძაფია მომავლის მოსაქსოვად. ცივილიზებულ სამყაროს მთლიანობას მოცილებული ნაწილი განიცდის ატროფიას. ეს ზღვარია და არსებული მდგომარეობიდან გამოსვლის ერთადერთი გზა საკუთარი უმწეობიდან თავის დაღწევა – თვითგანახლების პოტენციური შესაძლებლობების მოძიების ხარჯზე. ვიდეო არტი „აბრეშუმის კაცი“ – არის, რამოდენიმე ვიდეო არტისა და სხვა მხატვრულ ენათა ინსტალაცია, რომელსაც ერთი მთლიანი აზრობრივი ხაზი, პოზიცია და კონტექსტი აერთიანებს.

თ. ჯ. 1993-94

Video cycle “The Silk Man”

Devaluation of certain values and the process of new priorities Socierty has become tired with process attempts of crossing the barriers. The old path, like an old carpet, is slowly losing its color and disappearing. Monotonous rhythm of a wearing bench is joined with also monotonous sound of footsteps. They themselves have become silk threads and are now braiding into each other. In this way the carpet-space of various problems is being knitted, which is the background of suitable visual images-moving icons. Often the dominant one from them is a desperate interjection. The separate part of the world, which has lost its function, experiences atrophy. This is the bound. Being nowhere. The crisis. The existing situation is giving an only chance to survive-which means getting rid of one's own weakness-by means of renewal. Potential possibility of the renewal of consciousness.

T. J. 1993-94

აბრეშუმის კაცი.
ვიდეო ინსტალაცია, 1993-94 წ.

Silk Man.
Video Installation, 1993-94.

კედელი. (ინსტალაციიდან „აბრეშუმის კაცი“)
ვიდეო არტი, 1993-94 წ.

თემატიკა აუცილებლად გაგვასხენებს ცნობილ „ბერლინის კედელს“ და შეგვასხენებს, რომ არსებობს კიდევ მრავალი ბარიერი, რომელიც ჯერ კიდევ გადასალახია.

The Wall. (from the video installation "Silk Man")
Video Art, 1993-94.

The theme of the video art is of course associated with famous "Berlin wall" which was destroyed in 1989. Although, some barriers which still exist, must be overcome and abolished.

The Problematic Trajectory. Video Art, 1993-94.

***

მანძილი სნაიპერსა და სამიზნეს შორის...
სად შეიძლება დასრულდეს გზა, რომელსაც ტყვიაში
კონცენტრირებული ენერგია წრეების ციკლში იმეორებს..
არარეალიზებადი იმპულსების გროვა გამოსავალს შემთხვევითსა
თუ არაშემთხვევითობითობაზე აფეთქებაში პოულობს.
სადაა ალტერნატივა?..
ალბათ იქ... სადაც მსგავსი იმპულსთა კვანძი საერთოდ არ იქმნება,
ან და მისი გაუვნებელობა ხდება აგრესიად ქცევამდე.

***

Distance between the sniper and the object...
Where can the way end, which is repeated by the energy,
concentrated in bullet in the cycle of circles.
Bunch of unrealized impulses find their way in accidental or casual explosion.
Where is the alternative, where the knot of these impulses isn't created at all,
or its danger is disappeared before becoming an aggression.

Եղբորս Երեմյան
 Խաչատրյան Կարեն
 Իմ ցանկից քաղված է
 Հիշարար Երեմյան
 Ձեռքդ Խաչատրյան
 3 հարկից Երեմյան
 Երեմյան Երեմյան :
 Երեմյան Երեմյան !
 Երեմյան Երեմյան !
 Երեմյան Երեմյան !

***

ჩემი სამშობლო ისე მცირეა... ისე პატარა...
რომ – თავისუფლად ჩაეტევა
ერთ დიდ ჯიბეში.
ჩაეტევა...
ჩაეტევა...
აი!..
ნახე!..
ჩაეტია!..
სამშობლო - ჯიბე!..
სამშობლო - ჯიბე!..
სამშობლო - ჯიბე.

***

My homeland... It's so small... It's reduced.
It should be easily located
in one big pocket..
Look:
It is already there – in a pocket.
A homeland... pocket...
A homeland... pocket...
Homeland – pocket.

მდოგვის დიდი მოსავალი. ტილო, ზეთი, 100x80, 2013 წ.
Large Crops of Mustard. Canvas, Oil, 100x80, 2013

ძალი, რომელსაც კისერზე ეკიდა ქალაქის
ტრაფარეტი წარწერით: „იდეა პროცესში“ და
ფეხები შავი საღებავით ჰქონდა შეღებილი,
დიდხანს დარბოდა საგამოფენო სივრცეში...
გაშლილ თეთრ ფურცლებზე, სადაც მისი
მოძრაობის კვალი ფიქსირდებოდა.

ისტორიის მუზეუმი
თბილისი, საქართველო
1991 წ.

There was a dog, which has hung a paper a text:
“The idea in process”. It’s paws were coloured with a
black colour and it was walking by the black coloured
paws in the exhibition space, there were thrown a
white papers on the floor.

Museum of History
Tbilisi, Georgia
1991

მენიუ

1. ერთი ჰექტარი... სიყვარული
2. ზღვა
3. ცალი კოცნა
4. მწველ ქვიშაზე გაწოლილი... განრთხმული სხივი
5. გარუჯული კონიაკები

ძალიან ხშირად ვსადილობ ასე...
შევექცევი ღამაზ ოცნებებს.

Menu

1. One hectares... Love
2. Sea
3. A single kiss
4. A beam lying... spread on the scorching sand
5. Tan cognacs

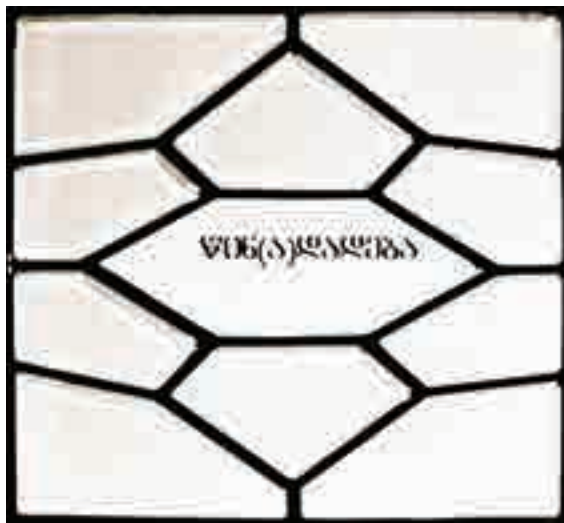

Quite often my dinner looks like that...
I have beautiful dreams.

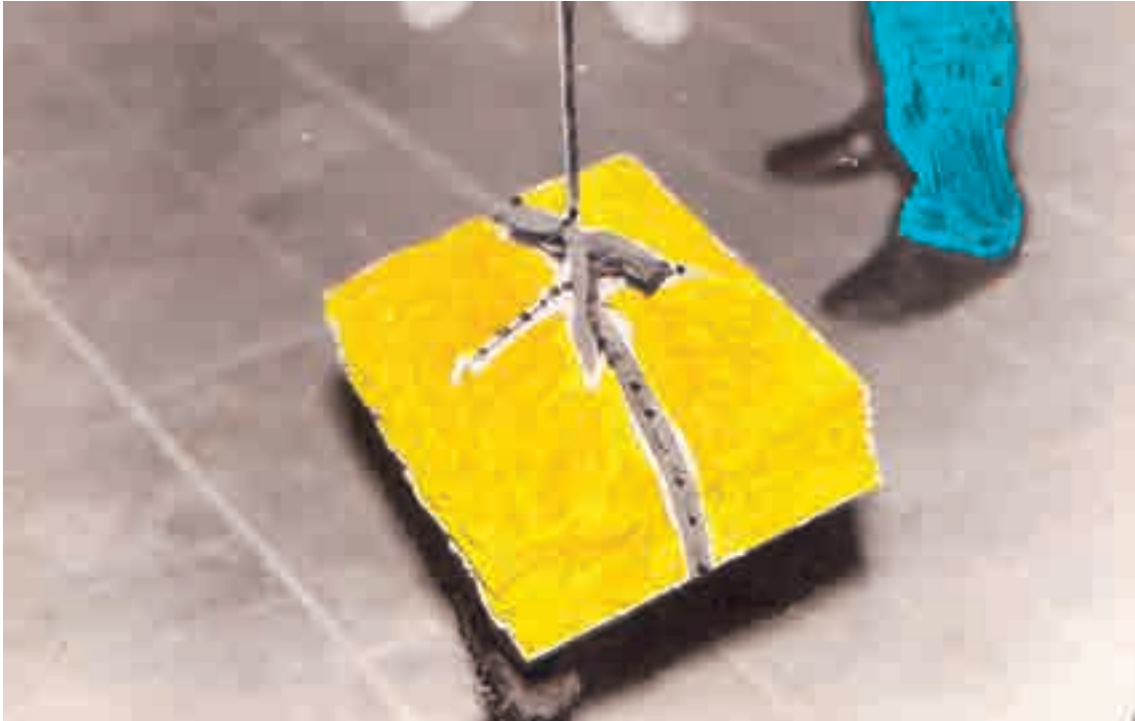
სულები საათს არ ატარებენ.
Souls wear no watches.

***

ქოთნის ყვავილები ფესვებით გრძნობენ მანძილს დედამიწამდე.
Flowers growing in the pot feel distance to the Earth with their roots.

წინადადება. სიტყვა - ობიექტი, 1984 წ.
Sentence. Word - Object, 1984

ცემენტის ტორტი. 1984 წ.
The Cement Cake. 1984

სულ - ელი. ვიდეო ინსტალაცია, 2014 წ.
Stupid. Video installation, 2014

სულელი
სულ - ელი
სულ - ელდები
სულ - აღდები

სულ - ელი. ვიდელ ინსტალაცია, 2014 წ.
Stupid. Video installation, 2014

ჯდომა . სხივები . ჩრდილი .
 _ *_* _ _ _ _ _ _ *_
 _ _ *_ *_* *_ _ _ *_ _ **
 _ _ *_ *_* *_* ** *_** **
 ცხოვრება მძიმე როკი .
 _ _ _ *_ *_* *_* ** *_** **
 _ _ *_ *_* *_ _ _ *_ _ **
 _ *_* _ _ _ _ _ _ *_
 ჯდომა . ღაწვები . ჩრდილი .

SITTING . GHEEKS . SHADE .
 *** ** _ _ ** _* _*
 --* **** * * _* _**
 *** **** *_ _** *
 LIFE – HARD ROCK .
 *** **** *_ _** *
 --* **** * * _* _**
 *** ** _ _ ** _* _*
 SITTING . GHEEKS . SHADE .

ღმერთი და ტელეფონი. 1977 წ.
God and Phone. 1977

დახურული თემა. ინსტალაცია, 2014 წ.
Hot Topic. Installation, 2014

დაჯექ!.. 1994 წ.
Sit Down!.. 1994

რუსულ ალფავიტის ასო „Я“ –ს,
პლასტიკით გამოხატავს არტისტის სხეული,
რომელიც, საბჭოთა კავშირის მოქალაქის (უმეტესობის) მაშინდელი სულიერი და ფიზიკური
მდგომარეობა და იმიჯია. ეს ნამუშევარი გამოფენილია:
თბილისის ისტორიის მუზეუმი - 1996 წ.
თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი - 1994 წ.
შავი ზღვის მიმდებარი ქვეყნების ბიენალე. - სოჩა. 2001 წ.
არის მ. გელმანის გალერიის კოლექციაში.
თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი. ნანტი. საფრანგეთი. - 2009 წ.
თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი. პარიზი. საფრანგეთი. - 2009 წ.
თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი - „Villa Arson.“ საფრანგეთი. ნიცა.- 2010 წ.

“Я” - 1994

The Russian alphabet letter, “Я” is expressed with human plastic movement, which expresses the essence of selfhood, and the photo-object with its inner tension expresses the psychological and spiritual state of a Soviet citizen living in the political system of Soviet period.

The object was exhibited:

Tbilisi state theater of marionettes - press exhibition - 1994.

Tbilisi History museum - “Qarvasla”, 1996

The first biennale of black sea countries - Sochi - 2001.

M. Gellman Gallery - Moscow - 2002.

Modern arts center - Nant, Paris. France - 2009.

Nice Modern Arts center - Villa Arson. France - 2010.

TEMO JAVAKHI „Я” (It's Me) 1994.

• Photographie couleur • 130 x 80 cm • Courtesy de l'artiste • L'artiste Géorgien a réalisé un autoportrait dont la posture représente une lettre cyrillique (russe) qui signifie « Je ». Le visage incliné vers le bas exprime une attitude de soumission. Le corps, assigné à une lettre provenant du pays colonisateur, est ainsi traduit dans la langue ennemie. Le poing de l'artiste est fermé le long du bras signifiant que le geste révolutionnaire n'est plus tendu vers le haut mais comme désamorcé, contraint à rester inerte. Il réalise cette œuvre dix ans après une autre œuvre dont il n'avait pas connaissance : la I Box que Robert Morris réalise en 1962. Une boîte peinte dont une petite porte en forme de « I » cache une photographie de l'artiste nu fier et souriant, droit comme un « I ». Cette description de la figure de l'artiste narcissique est entré dans l'histoire de l'art comme un symbole de l'ironie critique des années 1960. En contraste, la posture de Temo Javakhi est contrainte par sa condition de sujet déterminé par un ordre autoritaire.

Sébastien Pluot

„Я” (ეს მე ვარ). 130x80, 1994 წ.
“Я” (it's me). 130x80, 1994

ნუ ეცდები ჩემს გაგებას!
ვილა არსონი, საფრანგეთი, ნიცა
პროექტის კურატორი ს. პლოუტი, 2013

Stop Trying to Understand Me!
Centre National d'Art Contemporain - Villa Arson, Nice, France
Curator of the project S. Plout, 2013

TRANS. ინსტალაცია
პარიზის თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი
(CNEAI de Paris) საფრანგეთი, პარიზი, 2011

TRANS. Installation
Contemporary Art Centre (CNEAI de Paris) France, Paris, 2011

TRANS. საფრანგეთი, პარიზი, ნიცა, აშშ, ნიუ-იორკი, 2015 წ.
TRANS. France, Paris, Nice, USA, New-York, 2015

Double Bind
“Stop Trying to Understand Me”

List of the artists: A Constructed World, Boris Achour, Bas Jan Ader, Laurie Anderson, Art and Language, Renaud Augguste Dormeuil, Robert Barry, Erik Beltran, Niel Beggs, Stephane Berard, Christophe Berdager & Marie Pejus, Bainbridge Bishop, Pierre Bismuth, Mel Bochner, Marcel Broodthaers, Marc Chevalier, Ma Chong, Tony Conrad, Patrick Corillon, Le Corbusier, Gerard Collin – Thiebaut, Paul Devautour, Angela Denatico et Rafael Lain, Julien District, Georges Demmeney, Jacques Derrida, Marcel Duchamp, Eric Duyckaerts, Omer Fast, Hans – Peter Feldman, Robert Fillion, Francesco Finizio, Henry Flynt, Oskar Fischinger, Ryan Gander, Jean – Baptiste Ganne, Mark Geffriaud, Felix Gmelin, Rodney Graham, Alexandre Gerard, Goethe, Felix Gonzalez – Torres, Joseph Grigely, Brion Gysin, Raymond Hains, Temo Javakhishvili. Carsten Holler, Hans Hollein, Pierre Huyghe, David Jourdan, Ben Kinmont, Joakim Koester, Silvia Kolbo - wski, Jiri Kovanda, Christine Kozlov, Thierry Lagalla, Bertrand Lavier, Pierre Leguillon, Maurice Lemaitre, Sherrie Levine, Mark Lombardi, Alvin Lucier, Kazimir Malevich, Christian Marclay, Lyonel March, Laszlo Moholy Nagy, Jonathan Monk, Robert Morris, Bruce Nauman, Rivane Neuenschwander, Dennis Oppenheim, Philippe Parreno, Alexandre Perigot, Polycarp Poncelet, Antoine Poncet, Will Potter, Steven Prina, Noel Ravaud, Roche & Sie, Avital Ronell, Jacques Rozier, Allen Ruppersberg, Bettina Samson, Nedko Solakov. Richard Serra, Yann Serandour, John Smith, Superville, Elaine Sturtevant, Pierre Thoretton, Cerith Wyn Evans, Yannis Xenakus, Raphael Zarka...

The exhibition will take place at the Centre National d’ Art Contemporain, Villa Arson. Opening the 4 of February 2010 until the 30 of May 2010.
Curators: Eric Mangion.
Associate curators: Dean Inkster and Sebastien Pluot.

მაგიდაზე განთავსებული წითელი ღვინით სავსე ჭიქებით, დაწერილია სიტყვა „TRANS“-ი, რომელიც ამავე დროს არის „A LA FOURCHETTE“-ს ერთერთი ატრიბუტი და აქციაზე დამსწრე საზოგადოებისგან შეს-მისას, სიტყვა – ობიექტი განიცდის დაშლას – (დესტრუქციას). ობიექტის პირველადი სახე თანდათანობით იცვლის ფორმას (FORMATION) და გარდასახვის რეზულტატად ყალიბდება. ყოველი მოვლენის, საგნის, ქმედებისა და აზრის – ერთი მდგომარეობიდან, მეორეში გადასვლის შემთხვევაში (TRANS-FOURMA-TION) კი, ადამიანი ცდილობს გააცნობიეროს ყოველი ცვლილებების ნიუანსი, რათა შეიცნოს სამყარო ისეთი, როგორც არის ის – იმ მომენტში.

Glasses of red wine on the table, it is written the word “TRANS” will, that at the same time is “A LA FOURCHETTE” One of the attributes of the audience and the action while drinking word - object experiencing the collapse - (destruction). On the face gradually changes its form (FORMATION) and the conversion result of being formed. After each event, object, action and thought - from one position to the other in case of (TRANS-FOURMATION), the people trying to understand the nuances of each change to recognize the world as much as it is - for the moment.

[DP Une lettre](#)

[UNE LETTRE-ANGERS MARK-GEFFRIAUD POSTER](#)

www.unelettrearrivetoujoursadestinations.com

Exposition conçue par Mark Geffriaud, Sébastien Pluot et Fabien Vallos avec le séminaire du groupe de recherche *En Traduction*

Emile Allion, Axelle Auguin, Jules Bernagaud, Christiane Bressolier, Zazie Brosse, Arthur Chiron, Arthur Chiron, Julia Droga, Amélie Juhel, Amélie Patry, Bintou Sissoko, Xinhao Su et Chen Zhao.

A Constructed World, Bas Jan Ader, Robert Barry, Sophie Bélair Clément, Dominique Blais, Mel Bochner, George Brecht, Marcel Broodthaers, André Cadere, Dieudonné Cartier, Alejandro Cesarco, Kathy Constantinides, Jan Dibbets, Nico Dockx, Marcel Duchamp, Robert Filliou, Dora Garcia, Mark Geffriaud, Felix Gonzales-Torres, Felix Gmelin, Jenny Holzer, Douglas Huebler, Temo Javakhishvili, Khalil Joreige & Joana Hadjithomas, Ben Kinmont, Nicholas Knight, Alison Knowles, Joachim Koester, Silvia Kolbowski, Mikko Kuorinki, Louise Lawler, Pierre Leguillon, Sol LeWitt, Maria Loboda, Garry Neill Kennedy, Nam June Paik, John Perreault, Adrian Piper, Roland Sabatier, Yann Sérandour, Mieko Shiomi, Mario Garcia Torres, Endre Tòt, Lawrence Weiner...

www.unelettrearrivetoujoursadestinations.com est conçu à partir d'un dispositif vidéo permettant de transmettre les mises en scène des œuvres, une série de lectures et de conférences en dehors de la galerie d'exposition. Cette vidéo est diffusée en temps réel sur un site internet ainsi que dans différents centres d'art et de galeries à Paris, Montpellier, Montréal et New York. Un calendrier précise les rendez-vous au cours desquels les œuvres sont activées, installées, performées. Exposition visible du mercredi 18 mars au lundi 27 avril 2015.

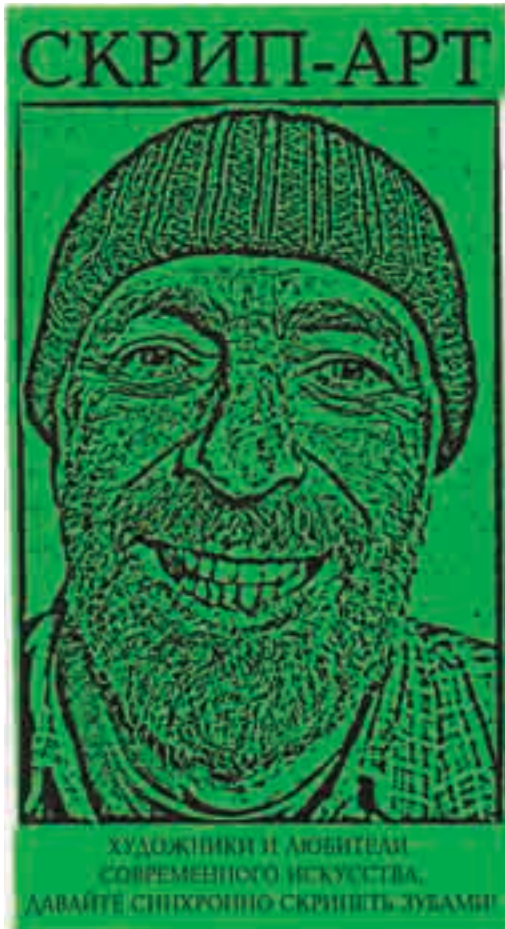
Du lundi au vendredi de 14 h à 18 h.

Salle Thézé, Hôtel d'Ollone, 72 rue Bressigny, 49100 Angers

Vernissage mardi 17 mars 2015 à 18 h en présence de Mark Geffriaud.

Pour découvrir toute la programmation de l'exposition

www.unelettrearrivetoujoursadestinations.com

Scrape - Art. 2003

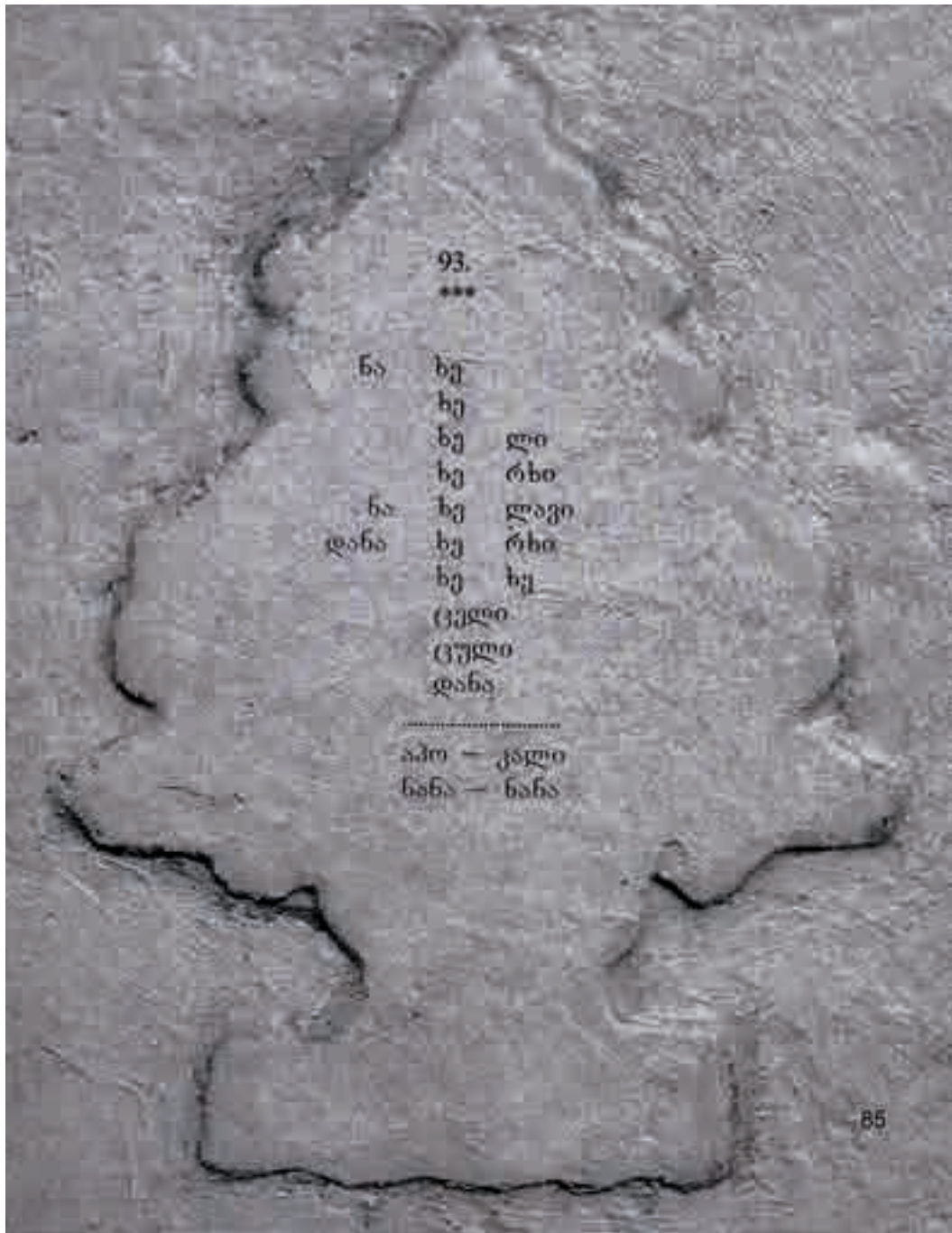

მატრიცა. გალერეა არტ-სინთეზი, 1996 წ.
Matrix. Gallery Art-Synthesis, 1996

სოციალური მუსიკა. 1998 წ.
Social Music. 1998

ეკოლოგიური იგნანა. 1995 წ.
Ecologic Lullaby. 1995

მედიცინის თვალსაზრისით – ადამიანს (ან სხვა ცოცხალ არსებას), თუ შეუზღუდავთ ჟანგბადის მიწოდებას - აღენიშნება: *დისკომფორტი. პანიკა. ისტერია. – შემდეგ კი, ილუპება, გულის მწვავე უკმარისობით. ხოლო – თუ ადამიანს წავართმევთ თავისუფალ ნებას (თავის - უფალ - ნებას) თავის - უფლებას, იდენტურად ვითარდება პროცესი და ადამიანი ილუპება.

2009 წ.

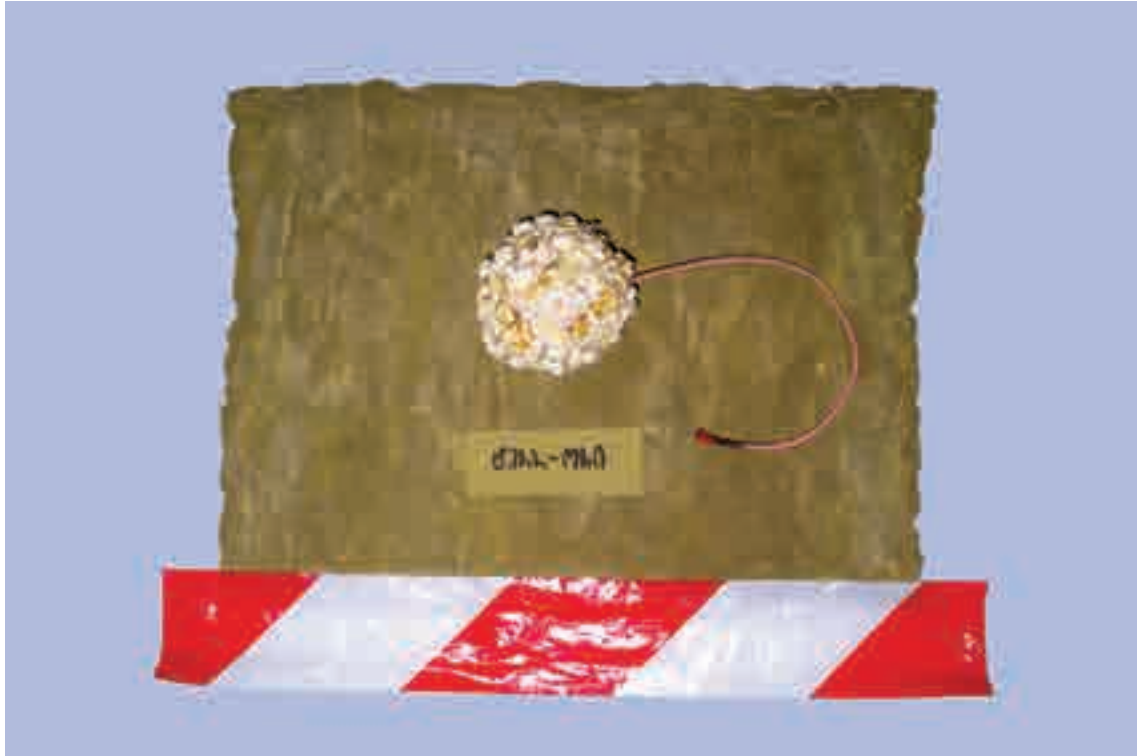
Each of them is trying (while covering his/her mouth with hand) to stay without breathing as long as possible. From medical point of view, a living creature in case of breathing /air, oxygen/ limitations expresses: Discomfort. Panic. Hysteria. In case of inability to breath, he dies from the lack of oxygen /he gets a heart attack and hemorrhage of the brain/ How do people act in case of taking.

2009

ინფორმაციული წვიმა. 2010 წ.
Information Rain. 2010

ბატობუტის ბომბი. 2008 წ.
Popcorn Bomb. 2008

შპარეული. სიტყვა ობიექტი, 60x80, 1988 წ.
Cook. Word Object, 60x80, 1988

გენერლების განკითხვის დღე. ინსტალაცია, 1996 წ.
Generals Judgment Day. Installation, 1996

სულ უფრო ცხადი ხდება, რომ - ნავთობი, გაზი და ელექტროობა, ის ძირითადი ენერგო - მატარებლებია, რომლის გარეშეც რთულია წარმოიდგინო ნორმალური ცივილიზებული ცხოვრება. ქვეყნებს, რომელსაც ეს რესურსები გააჩნია, ეკონომიკურად ძლიერი არიან, თუმცა ეს არ ნიშნავს... რომ ისინი გახდნენ ამ ბიზნესში მონოპოლისტები და ეს სხვა ქვეყნების წინააღმდეგ ეკონომიკური ტერორისა და შანტაჟის იარაღად გამოიყენონ.

1.11.08

“The Weapon“ – It becomes more and more clear that oil, gas, electricity – are the basic energetic trains, without which the modern world can't live a normal, civilized life. Countries which do have these recourses, are of course trying to become monopolists of this business and they use this wealth not for only economical well-being, but also for economical terror and blackmail against other countries.

1.11.08.

ნეტარნი იყვნენ დევნილნი (მორზეს ანბანი). 1993 წ.
Blessed are the Persecuted (The Morze Alphabet). 1993

ცალი და ერთიანი, მალთაყვა, 2011 წ.
Single and One, Maltakva, 2011

წარსულის სიზმრები (ყინულის ბალიში). 2011 წ.
Dreams of the Past (Ice Pillow). 2011

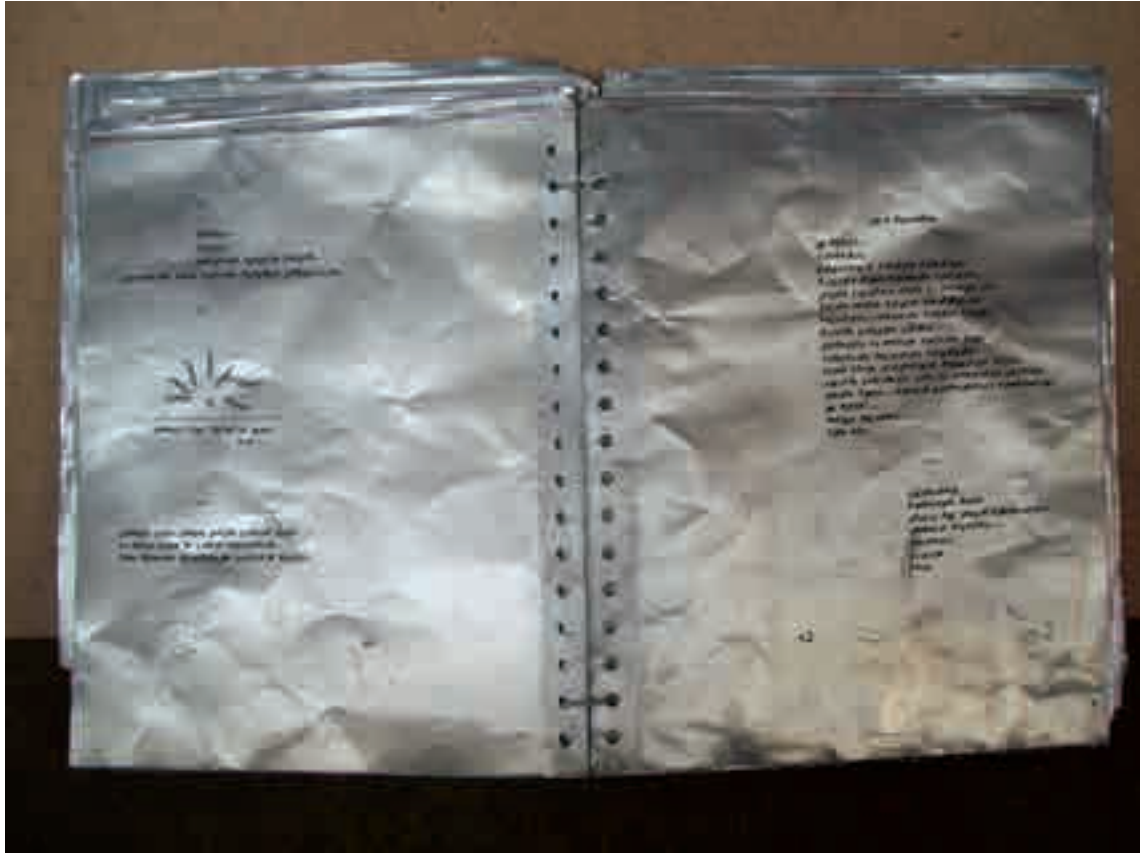
ტერრ - არტ. მალთაყვა, 2010 წ.
Terra - Art. Maltakva, 2010

სულის ბანკი. მალთაყვა, 2012 წ.
The Soul Bank. Maltakva, 2012

მძიმე. მალთაყვა, 2012 წ.
Heavy. Maltakva, 2012

ჟანგიანი ლექსები. 22x18x4, 1993 წ.
Rusted Poems. 22x18x4, 1993

გიჟი მეგაფონით.
ეიი... შეეეენ!..
დამიბრუნე:
KFB-სგან ნაწამები ნაციონალური გმირი (ბაში-აჩუკი).
შავი ზღვის მამუთიანი სათვალეები.
ჩერნობილში დაცვენილი თმები.
ობონის ხვრელის ამოსავსები მაღამო.
სიყვარული, რომელიც არ მახსოვს.
თაფლის საბანში გახვეული კვნესა.
ხეზე მიყუდებული მთვრალი პოეტი.
უდაბნოში მომღერალი ქარი.
წვიმა - აორთქლებული ცრემლები.
უძლები შვილი - ბუდიდან გადმოვარდნილი თვით - მფრინავი.
ეიი...შეეეენ!..
დამიბრუნე:
მე -
გა -
ფო -
ნი!..
ჩემი ხმა!..

A mad man with a megaphone.
Hey!.. youuu!..
Give me back:
National hero... that was tortured by KFB.
my eye-glasses that were dipped in the black oil of the Black Sea.
Hair-that was Lost in Chernobyl.
The ointment for filling in the Ozone Hole.
My loving That I don't remember.
Give me back: the moaning under the honey blanket.
The singing wind in the dessert.
The rain - tears evaporated.
The prodigal Son: a plane that fill out the nest.
Hey... youuu!..
Give me back the megaphone!..
It's my voice!..

აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ

პროექტის იდეის საწყისად იქცა თანაგრძნობა იმ მოზარდებისადმი, რომელთაც განსაკუთრებით მტკივნეულად გადაიტანეს, 1990-იან წლებში, საქართველოში მომხდარი სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური ცვლილებები.

პროექტის კონცეპტუალურ ღერძს წარმოადგენს მხესუმბირის თემა, რომელიც სხვადასხვა ასპექტით არის ინტერპრეტირებული:

1. მხესუმბირა – მცენარე, რომლის თვისებებაც ორიენტაცია მზისკენ. ის – დილიდან „თავს“ აბრუნებს მზის მიმართულებით და დღის განმავლობაში „მიჰყვება“ მას დასავლეთისკენ.
2. მხესუმბირა – საკვები პროდუქტი. მისგან მზადდება – ზეთი და კომბინირებული საკვები ცხოველებისათვის.
3. მოხალული მხესუმბირა, რომლისგანაც ველარასდროს აღმოცენდება ახალი სიცოცხლე. პროექტის იდეა გამოვლენილია, მხესუმბირის თემის სხვადასხვა – ზოგად ამალღებულისა და ყოფადი ასპექტების გადაკვეთაზე.

პროექტი იკვლევს, წარმოდგენილი თემის სხვადასხვა რაკურსების გააზრებულ შრეებს და ვიზუალური საშუალებებით წარმოდგენს მათი გახსნის შესაძლებლობებს.

1999 წ.

From East to West

The thematic axis of the exhibition planned by this project is the motif of a sunflower, which receives two kinds of interpretation by using various visual means.

1. The sunflower as a plant, the orientation to the sun, the striving for the sun is the main character of the sunflower. In the morning it's turned to the east, then it follows the whole trajectory of the sun and becomes directed to the west in the evening.
2. The sunflower as a food, material nourishment, the sunflower is adopted by the georgian mentality to be something amusing, the subject of some kind of ritual play, rather than the food.
3. In Georgia there is a specific, firmly formed attitude to the sunflower, implying the specific rules of selling and using of this product: the sunflower is for sale not in supermarkets or boutiques, but in the streets only.

The exhibition researches the various mental plasts of the suggested project and the possibilities of its commenting and interpreting by using the visual means.

1999

პროექტი - აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ. 1999 წ.
The project - From East to West. 1999

პროექტი - აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ. 1999 წ.
The project - From East to West. 1999

საათები ისევ კერავენ წუთებისგან მიყენებულ ჭრილობებს.
დრო თერძია... ბებერი თერძი, რომელსაც ძაფი გამოეღია.

Clocks still sew the wounds made by seconds.
Time is tailor... An old Tailor... Thread ran out.

ლექსი - 5,000 000 მლნ. ცრემლით.
Poem - with 5,000 000 mln. Tears.

ასტრალური პროექცია. ვიდეო ინსტალაცია, 1999 წ.
Astral Projection. Video Installation, 1999

ასტრალური პროექცია. ვიდეო ინსტალაცია, 1999 წ.
Astral Projection. Video Installation, 1999

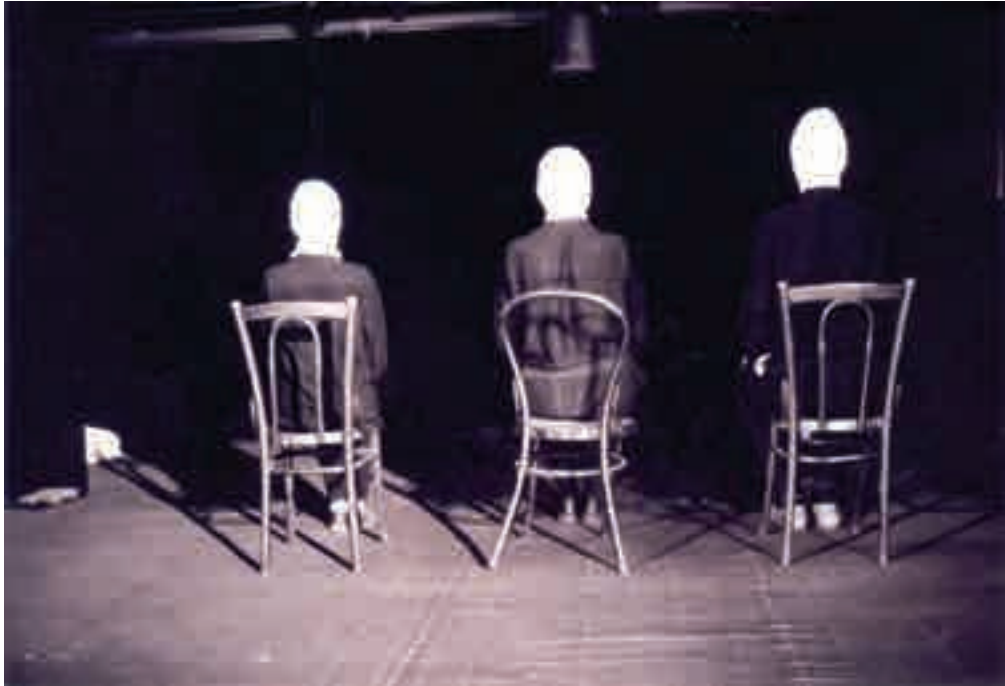
P.S. პერფორმანსი, თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი, 1994 წ.
P.S. Performance, Tbilisi State Marionette Theatre, 1994

P.S. პერფორმანსი, თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი, 1994 წ.
P.S. Performance, Tbilisi State Marionette Theatre, 1994

P.S. პერფორმანსი, თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი, 1994 წ.
P.S. Performance, Tbilisi State Marionette Theatre, 1994

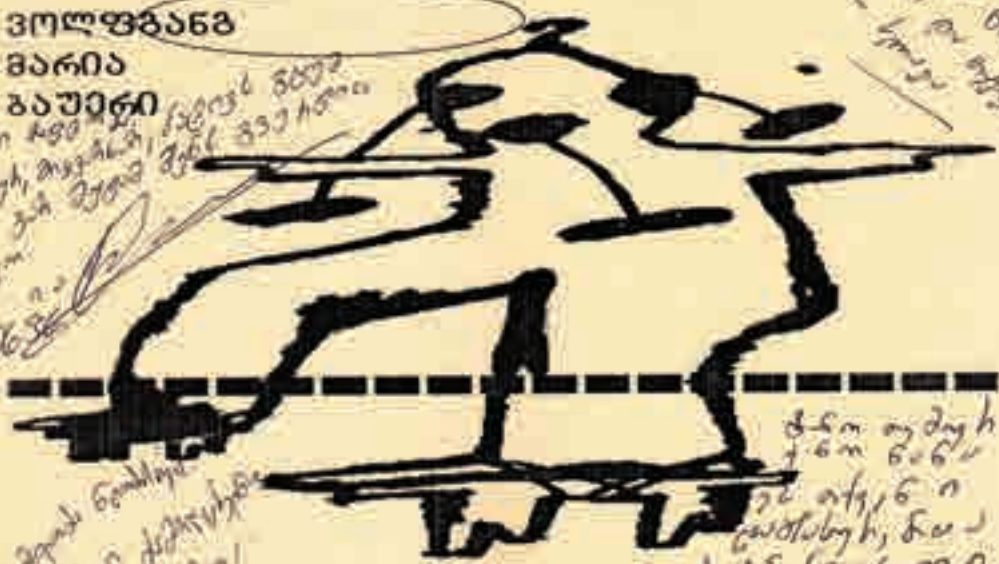

P.S. პერფორმანსი, თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი, 1994 წ.
P.S. Performance, Tbilisi State Marionette Theatre, 1994

Handwritten notes in the top right corner, including "გამოქმედებულია" and "საქართველოს სახელმწიფო ბანკი".

ვოლფგანგ
მარია
გაუბერი

Handwritten notes on the left side: "ესი 490...", "გაუბერი", "11.06.79".

Handwritten notes on the left side of the drawing: "მეტი პედაგოგიკა", "მეტი პედაგოგიკა", "საქართველოს სახელმწიფო ბანკი".

Handwritten notes on the right side of the drawing: "ბ.მ. თეატრის", "ბ.მ. თეატრის", "ბ.მ. თეატრის".

საქართველოს სახელმწიფო ბანკი

უცხოეთის მეურნეობა

რედაქტორი:

მხატვარი:

თარგმანის ავტორი:

თ. ჯავახიშვილი

მასშტაბი და ფორმატი:

მხატვარ-ფორმატი:

მასშტაბი:

- 3. სამაღაზრო
- 6. ჯავახიშვილი
- 3. ჯინორია • 5. კვიციანი
- 6. ნათინაძე • 8. ცერცვაძე
- 3. სამაღაზრო • 10. თანდარაშვილი
- 6. ჯავახიშვილი

Handwritten notes on the left side of the table: "მეტი პედაგოგიკა", "მეტი პედაგოგიკა", "საქართველოს სახელმწიფო ბანკი".

გოთთან ინსტიტუტის დახმარებით

1110000000 - თბილისი - 380000 საქართველოს სახელმწიფო ბანკი

თბილისი

1976

თბილისი - კვილი სახლი - მისამართი 1

დასაწყისი 7 სთამბ

Handwritten notes at the bottom right: "მეტი პედაგოგიკა", "მეტი პედაგოგიკა", "საქართველოს სახელმწიფო ბანკი".

თ. ჯავახი. ლ. ბაქრაძე და გერმანელი დრამატურგი ვ. მ. ბაუერი. თბილისი, 1996 წ.
T. Javakhi, L. Bakradze and german playwright W. M. Bauer. Tbilisi, 1996

P.S. პერფორმანსი, თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრი, 1994 წ.
P.S. Performance, Tbilisi State Marionette Theatre, 1994

მედიტაციური გასასვლელი. 1993 წ.
Meditative Exit. 1993

თვალები მაგრად უნდა დახუჭო
You must close your eyes tight

სად ხარ? მუცაო, შერ. ტექნიკა, 170x100
Where Are You? Cardboard, Mix. technique, 170x100

ნაციონალური კერძი. 2005 წ.
National Dish. 2005

მ. კოლდენის ნამუშევრები თ. ჯავახის პოემის მიხედვით. 2011 წ.
M. Coldenis Art Works of poetry by T. Javakhi. 2011

ნისლი. ფოტო, 1998 წ.
Fog. Photo, 1998

გაბოლეთ ჩემი ლექსები. 2011 წ.
Smoke My Poems. 2011

ფოსტის ხელოვნების ობიექტი. 1990 წ.
Mail Art Object. 1990

ბავშვობა. ინსტალაცია, (პროექტი - არჩევანი და ღირებულება), 1992 წ.
Childhood, Installation, (Project - Choice and Cost), 1992

მატერია. ფოტო ობიექტი, 1990 წ.
Matter. Photo Object, 1990

უსათაურო. 1999 წ.
Untitled. 1999

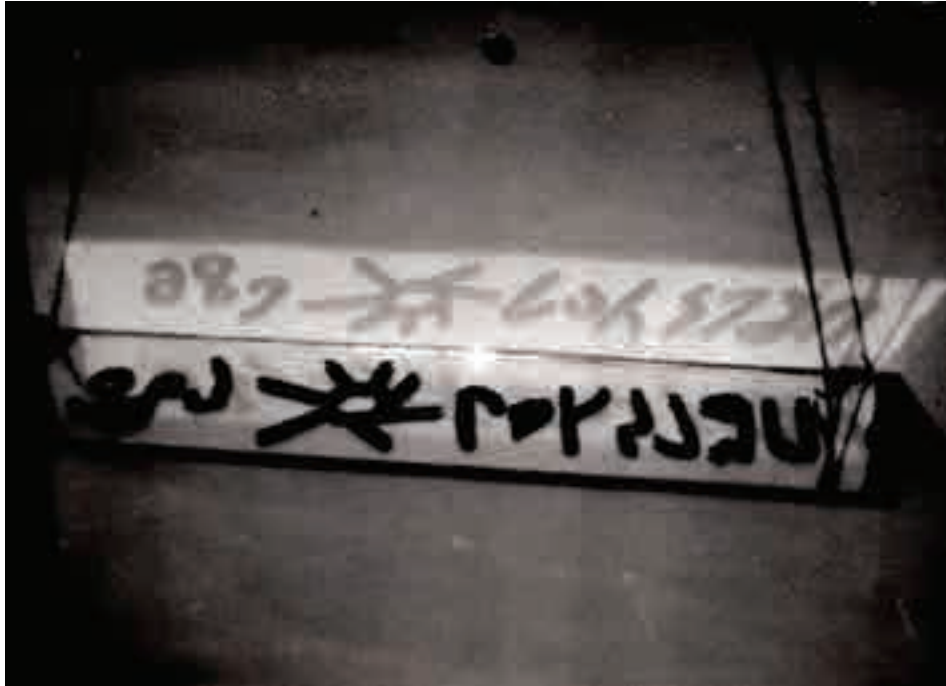
დაშლილი წიგნი. 1993 წ.
Dismantled Book. 1993

Metaphor - “The Sun in the Mirror” in this case expressing the absolute reflection of the man. His reference to the integrity of the universe.

მეტაფორა – „მზე სარკეში“ ამ შემთხვევაში
გამოხატავს, ადამიანში აბსოლუტის ანარეკლს.
მის მიმართებას სამყაროს მთლიანობასთან.

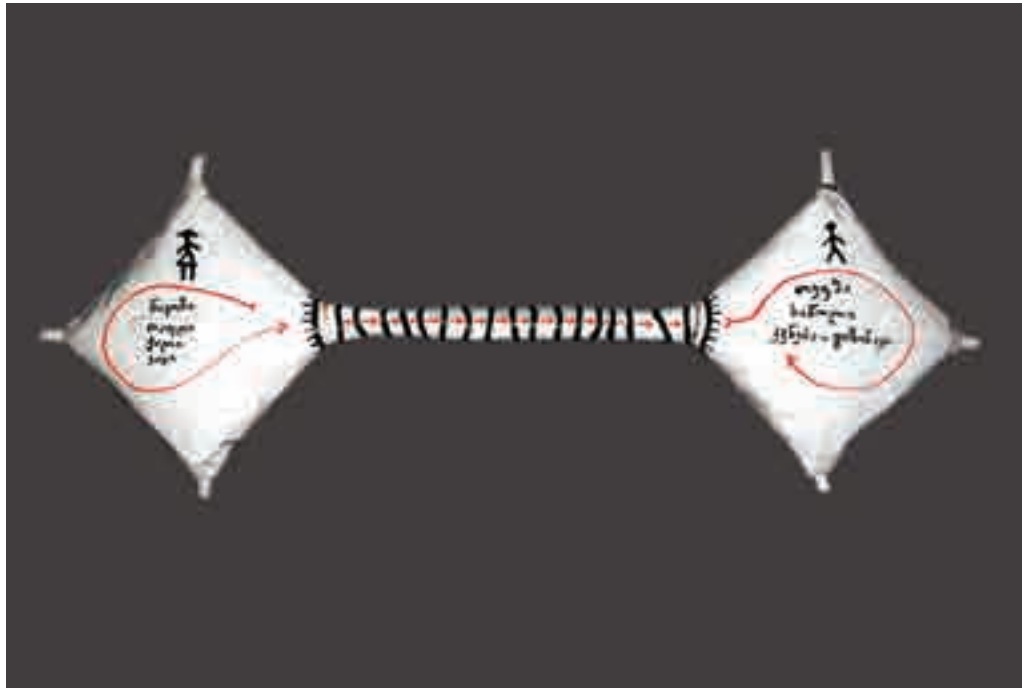

მე მომკლავენ. 1989 წ.
I will be killed. 1989

P000000000000H!
P000000000000H!
KHHHHHHHHHHHHH!
P000000000000H!

I'II BE KILLED
I'II BE KILLED
COUGH
A'M KILLED

P000000000000H!
P000000000000H!
KHHHHHHHHHHHHH!
000000000000H!

ნიგოზი. თაფლი. ქალი. კაცი. თეფში. საწოლი. კვნესა - სნიკერსი.
ობიექტი ლექსით, 1993 წ.
Nuts. Honey. Female. Man. Plates. Bed. Groan - Snickers.
The object of the rhyme, 1993

ფოსტის ხელოვნება. პროექტი ოკეანეები, 1992 წ.
Mail Art. Project Oceans, 1992

ვნებები ჭურჭელს დაეძებენ
Disposables Seeking Passions

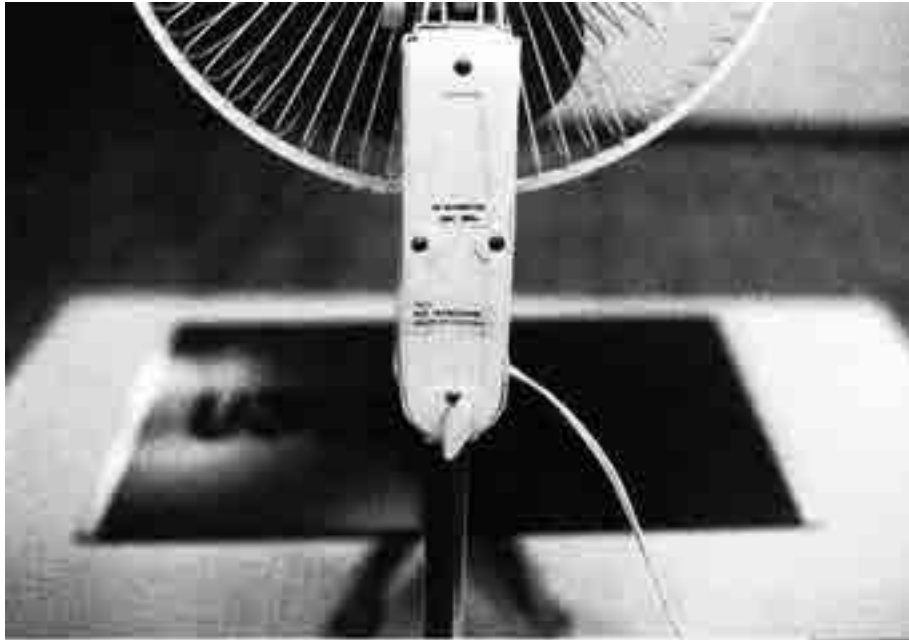
ნა-ცა-რი (ციდან მოვლენილი). 2014 წ.
Ash (appeared from the sky). 2014

აქცია „ქართ-ველი“ 1998 წ. „ძველი გალერეა“ სადგამზე დევს კვადრატული ფორმის მინა, რომელზეც წითელი პიგმენტით დაწერილია სიტყვა „ქართ-ველი“ – რომელიც აღნიშნავს ქართველის ეროვნებას. თუმცა – როდესაც ეს სიტყვა, ტირეს საშუალებით გაყოფილია ორად, ვიღებთ ორ ქართულ სიტყვას: 1. ქართ – (ქარების) 2. ველი (მინდორი.) და თუ გავიხსენებთ, საქართველოს გეოპოლიტიკურ ადგილმდებარეობას და იმ ფაქტორს, რომ ის იმყოფება აღმოსავლეთისა-დასავლეთისა და ქრისტიანულ – მუსულმანური ქვეყნების გამყოფ შუალედში (41-პარალელზე) – მივხვდებით, რომ ეს ტორნადოს მსგავსი ენერგეტიკული ველები გამოწვეულია სწორედ ამ მიზეზებით. ეს კი მუდმივად საშიშროებას უქმნიდა საქართველოსა და მის მოქალაქეებს. – ეს პიგმენტით დაწერილი სიტყვა (იდეაში) პერფორმანსის დროს უნდა გაფანტულიყო (ქარის) ე.ი. ვინტილატორის საშუალებით, მაგრამ პიგმენტმა ჯერ არ ისურვა გაფანტვა, ხოლო – შემდეგ მოულოდ – ნელად გაიშალა და წითლად შეღება გალერიის თეთრი კედლები.

Here the field of a general context goes on a visual metaphor of the relationship between a human and the world. But problems of local context developed in other works are connected to the linguistic dimension again. An action-performance “Qartveli” (“Georgian”) was held in the old gallery in 1998. The term “Qartveli” and “Qart Valley” (the field of winds) made by its division are related to the discourse defining the national identity where, because of the political-geographic location of the mentioned country, nationality is associated with permanent cataclysms and unpredictable historical changes.

ვირის აბანო — „ეს გამოთქმა კავშირდება ე.წ. „განსაწმედელთან.“
ციხის დაუნდობელ და მკაცრ პირობებთან, რომელთა შორის ძალიან გამოირჩეოდა ქ. ქუთაისის
„გუბერსკის“ ციხე, რომელიც მეცხრამეტე საუკუნიდან ფუნქციონირებდა 2006 წლამდე.

Project - “Gubersky“. 2014. Kutaisi.

“Donkey Bath“ – This expression is associated with the purification, a strict prison regime.

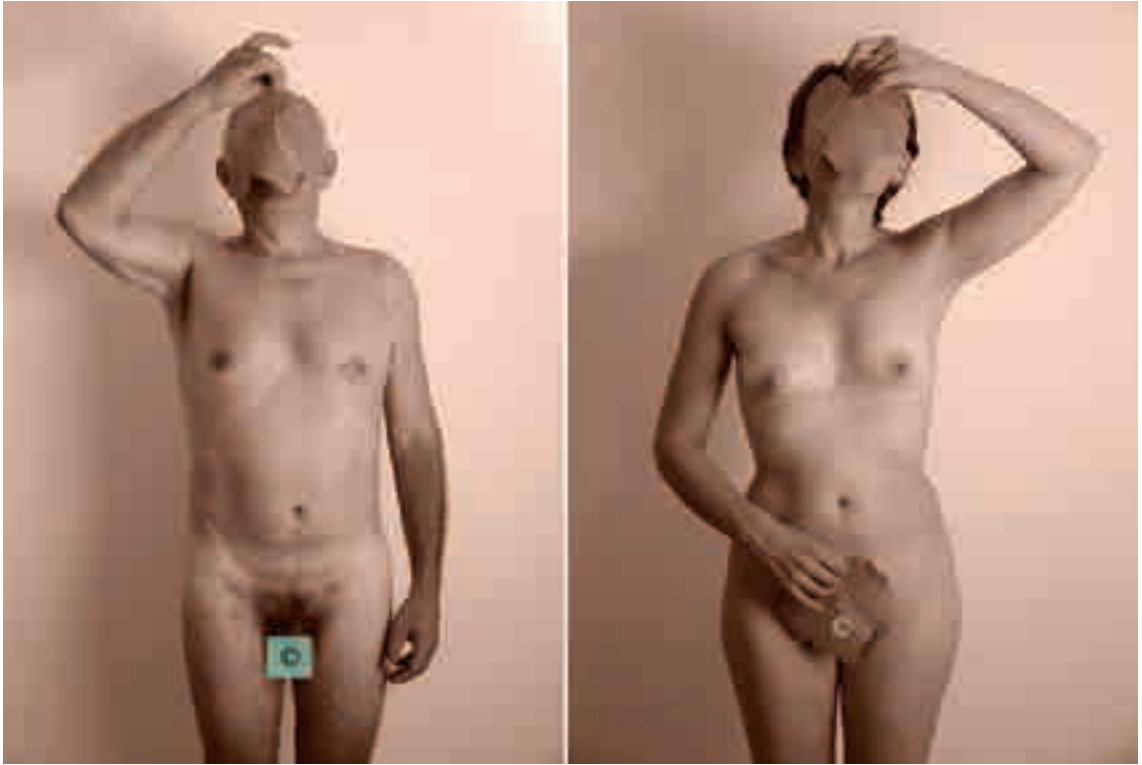

οδοιπόρο – Α. 1993 φ.
Object – Α. 1993

ობიექტი – B. 1993 წ.
Object – B. 1993

ადამი და ევა. 2012 წ.
Adam and Eve. 2012

Ὀβιέκτο – G. 1993 ὴ.
Object – G. 1993

တဝဲဂဲၣ်ဝဲဝဲ - D. 1993 ဖ်.
Object - D. 1993

GENESE DU PROJET

1972, la NASA envoie dans l'espace une sonde à la rencontre de l'univers avec, gravée, la seule image d'un homme et d'une femme, et la position de notre planète dans le système solaire, pour entrer en contact avec une éventuelle intelligence extra-terrestre.

1994, l'association française **Seulement pour les fous**, à travers le thème de "l'Homme et la Femme dans l'Univers", veut réunir des individus de toute culture, de toute religion et de tout horizon, afin de rendre compte de la richesse de l'humanité à partir de représentations d'hommes et de femmes du monde entier; dans un esprit de partage entre les pays et les rêves.

1997 est né ce parti de "fous": **L'EXPOTERRESTRE**

Customs House, 1994
photography 40x30

Temo Javakhishvili

A Way, 1994

b/w video, 4'45"

one of the georgian villages. on the ruined road, inside the old tire of lorry the 7/8 years old boys are placed (one of them is me). despite a big risk, they are rushing down the slope with the rock on one side and the ravine on another. this childish, naive, and silly play fills their conscience, in-between illusion and reality. - Let's go abroad! - they cry enthusiastically and without any fear and hinder rush towards the happy future. ...and one is still in a wheel.

დახატა ცრემლმა გამჭვირვალე ტბა...
ტივტივებენ კითხვის ნიშნები...
ტუჩები სდუმან.

Transparent lake painted by tears...
Floating question marks...
Silent lips.

***

ექსპრეს – სიზმრები ღამის ცივი ლიანდაგებით...
მიმქროლებენ გათენებულ – გაცხადებულ სიზმრებისაკენ.
მე სიზმრების მაწანწალა ვარ.

Fast dreams on night cold railway
Lead to dawned and true-to-life dreams.
I am a dream wanderer.

წყურვილი. 2014 წ.
Thirst. 2014

ფოტო. 100x60, საქართველო, თბილისი, 2012 წ.

Photo. 100x60, France, Paris, 2010

ოცნების გრადუსები და პარალელები. 2013 წ.
Dream Degrees and Parallels. 2013

ბაყაყი უყურებს ნაცრისფერ მონიტორს...
ბავშვი უყურებს ნაცრისფერ მონიტორს...
სამყარო უყურებს ნაცრისფერ მონიტორს...
ჩაგვირთეთ!..
ჩაგვირთეთ!..
ჩაგვირთეთ...
ფერადი ცხოვრ...***!
*
ვევევებ!..

A frog is watching the grey monitor...
A child is watching the grey monitor...
A world is watching the grey monitor...
Please...
Switch on...
Switch on...
Switch on...
Colorful life!..
*
Oooff!..

პროექტი - ხელით, 1997 წ.
Object - By (E) Hand. 1997

მთავარი ლოცვა (მორზეს ანბანი). შერ. ტექნიკა, 70x70
The Main Prayer (The Morse Alphabet). Mix. technique, 70x70

მძიმე. გრანიტი, ბრინჯაო, 47x35x7, 1994 წ.
Heavy. Granite, Bronze, 47x35x7, 1994

SUN IN THE MIRROR EHT NI NUS

Dream	1x1	ოცნება
Hope	2x2	იმედი
Waiting	3x3	ლოდინი
Anxiety	4x4	წრიალი
Swearing	5x5	გინება
Fists	6x6	მუშტები
Pause	7x7	პაუზა
Something	8x8	რაღაც
Sun in the mirror	9x9	მზე სარკეში

თემო ჯავახი

დაიბადა 1951.2.15. საქართველო.

1970-74 დაამთავრა კინოსტუდიასთან არსებული „კინო სახელოვნებო სასწავლებელი“.

1981 - თბილისის სახ. მარიონეტების თეატრის თანადამმარსებელი - მსახიობი, მხატვარი, რეჟისორი.

1994 - განახორციელა საავტორო სპექტაკლი „P.S.“ (პიესის ავტორი. მხატვარი. რეჟისორი.)

1996 - განახორციელა გერმანელი დრამატურგის ვ.მ. ბაუერის პიესის „უცხო მხერა“ დადგმა.

1993 - გამოსცა მინიმალისტური და კონკრეტული პოეზიის პირველი კრებული „გინდაა ყაყაჩო?“

2009 - გამოსცა მინიმალისტური და კონკრეტული პოეზიის მეორე კრებული „ქვე - ყანა ქვე - ბზე“.

ბოლო წლების მნიშვნელოვანი გამოფენები:

2015 - საერთ. გამოფენა „წერილი ყოველთვის პოულობს ადრესატს“. პარიზი. მონტპელიერი. ნიუ იორკი.

2015 - გამოფენა „ვეფხისტყაოსანი“ ისტორიის ნაციონალური მუზეუმი. თბილისი. საქართველო.

2014 - საერთ. გამოფენა „შრიფტი.“ ლიტ. მუზეუმი. თბილისი. კლინგსპორ მუზეუმი. ოფენბახი. გერმანია.

2014 - გამოფენა „ქართული ვიდეო არტის არქივი - 2014.“ საქართველო. თბილისი.

2013 - საერთ. გამოფენა „ქართული ვიდეო არტი“- დანია.

2013 - საერთ. გამოფენა „Artisterium“. საქართველო. თბილისი.

2012 - (1980-90) თანამედროვე ქართული ხელოვნების გამოფენა. თანამ. ხელოვ. ნაციონალური გალერეა.

2012 - საერთ. გამოფენა - გალერია „Alte Schule Adlershof.“ გერმანია. ბერლინი.

2011 - საერთ. გამოფენა. „TRANS“. პარიზის თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი „CNEAL DE PARIS“. France.

2011 - პერსონალური გამოფენა. Port - art Gallery - საქართველო.

2010 - საერთ. გამოფენა - „ნუ ეცდები ჩემს გაგებას“. საფრანგეთი. ნიცის თანამ. ხელ. ცენტრი - Villa arson.

2010 - საერთ. გამოფენა - „შეხვედრა ფიროსმანთან“. საქართველო. თბილისი.

2009 - პერსონალური გამოფენა. პარიზი. საფრანგეთი.

2009 - საერთ. გამოფენა - „თბილისი - ანდეგრაუნდი“. საფრანგეთი. ნანტი.

2008 - საერთ. გამოფენა. ფრანკფურტი. მარბურგი. გერმანია.

2003 - საერთ. ფორუმი. „კავკასია“ | ფოტო. ვიდეო. კინო. | სტრასბურგი. საფრანგეთი.

2002 - საერთ. ხელ. ფორუმი - სალონიკი. საბერძნეთი.

2002 - საერთ. პროექტი - „არტ აგიტაცია“. ეკატერინბურგი. რუსეთი.

2000 - საერთ. ფორუმი - „ზღვა“. სოჩი. რუსეთი.

1999 - პერსონალური გამოფენა - „დასავლეთიდან აღმოსავლეთისკენ“ N გალერია. თბილისი.

1994 - პერსონალური გამოფენა - ვიდეო „აბრეშუმის კაცია“. ძველი გალერია. თბილისი.

1994 - პერსონალური გამოფენა და პერფორმანსი „P.S.“ თბილ. მარიონეტების თეატრი. თბილისი.

1991 - პერსონალური გამოფენა „ლეტრიზმი“. ქარვასლა (ისტორიის მუზეუმი) თბილისი.

1976 - გამოფენა „ახალგაზრდობა“. ეროვნული გალერეა. საქართველო. თბილისი.

Temo Javakhi

Date and place of birth: 1951 Georgia

Education Tbilisi State Academy of Fine Arts, 1971-1976

PERFORMANCES AND ACTIVITY IN THEATRE

1981 - Co-founder of the Tbilisi State Theatre of Marionettes

1981 - 1996 - Actor and co-producer in the Tbilisi State Theatre of Marionettes

1994 - "P.S." author of performance, producer and artist

1996 - W. M. Bauer. "In den Augen Eines Fremden", producer and artist

PUBLICATIONS

1993 - Collection of poems "Experimental Poetry"

2009 - Minimalistic poetry collection "On the Rocks Country"

MAIN EXHIBITIONS

2015 - Inter. Exhibition. "A letter arrives always Destinations". Paris, Montpellier, Montreal, New-York

2015 - Exhibition - "VEPKHISTKAOSANI" The National History Museum, Georgia, Tbilisi

2014 - Inter. Exhibition "Schrift" - |Let. museum |Tbilisi. Georgia. Germany. Klingspor museum Offenbach

2014 - Exhibition. "Georgian Video Art Archive -2014". Georgia. Tbilisi

2013 - Exhibition of video art from Georgia. Aarhus. Denmark

2013 - Inter. Exhibition - Artisterium. Georgia. Tbilisi

2012 - /1980-90/ Contemporary Art Exhibition. National Gallery of Modern Art. Georgia, Tbilisi

2012 - Inter. Exhibition - Galerie Alte Schule Adlershof. Germany. Berlin

2011 - "TRANS"- CNEAI DE PARIS. France. Paris

2011 - One-man Exhibition - Port-art Gallery. Anaklia. Georgia

2010 - International exhibition "Stop Trying to Understand Me" - France. Nice. Villa-arson. Cont. Art. Center

2010 - Inter. Exhibition - "Begegnung mit Pirosmeni III". Georgia. Tbilisi

2009 - One-man Exhibition, France. Paris

2009 - "Tbilisi - Andegraund" - France. Nantes

2008 - Inter. Exhibition - Germany. Frankfurt. Marburg

2003 - Inter. Forum "Caucasus" Photography, Video, Cinema, Strasbourg. France

2002 - Inter. Art Forum. Thessaloniki. Greece

2002 - Inter. Project "Art Agitation" Yekaterinburg. Russia

2000 - Inter. Forum. "SEA". Sochi. Russia

1999 - One man exhibition. "From East to West." N - Gallery. Georgia. Tbilisi

1994 - One man Exhibition - Video art show „Silk man 1." Tbilisi. Georgia

1976 - "Youth". Georgian National Gallery. Tbilisi

დიზაინი:

ნატა ყიფიანი
 თემო ჯავახი
 ნანა ჯავახიშვილი

Design:

Nata Kipiani
 Temo Javakhi
 Nana Javakhishvili

ტექსტი:

ხათუნა ხაბულიანი
 სებასტიენ პლუო
 კეიკო სეი
 შოთა იათაშვილი
 გოგი ჩართოლანი
 კარლო კაჭარავა

Text:

Khatuna Khabuliani
 Sébastien Pluot
 Keiko Sei
 Shota Iatashvili
 Gogi Chartolani
 Karlo Kacharava

თარგმანი:

მანანა მათიაშვილი
 დალილა გოგია

Translation:

Manana Matiashvili
 Dalila Gogia

ლექსის თარგმანი:

თემო ჯავახი
 მანანა მათიაშვილი

Poetry Translation:

Temo Javakhi
 Manana Matiashvili

ტექსტის რედაქტორი:

მანანა მათიაშვილი

Text Editor:

Manana Matiashvili

ფოტო:

გურამ წიბახაშვილი გვ.115, გვ.116, გვ.120, გვ.129.
 იური მეჩიტოვი გვ. 79, გვ. 152.

Photo:

by Guram Tsibakhashvili p.115, p.116, p.120, p.129.
 by Iuri Mechitov p. 79, p. 152.

